

مورن کے بھار

مورن کے بھار

هون ۽ بهار

سلمان هميل

صبا ۽ دشتياري اڪيڏمي وڻ ڪوشين ڀروم، بلوچستان

H ó n e B a h á r

S a l m á n H a m m a l

2021

گلزمین بلوچ

یونس کلاچی

فضل شیر، یونس کلاچی

ریس توکلی، فضل شیر

350 کلا دار

سرتاک :

گالسنج :

هورت چار :

نژ آروک :

نهاد :

نامدات

مرز بومِ نامِ

لڑ

- 12 1- سلمان ھمل - منظور بھٹل
- 14 2- راھشو نیں سلمان - نما مرید
- 22 3- ھون ء بھار - فضل شیر
- 26 4- ھاک ء وشبوه ء ھواریں
- 27 5- ماسرے دا تگ ببا
- 28 6- پر وش نہ وار تیں راجی لشکر
- 29 7- ترا من واب ء نہ گنداں
- 30 8- اے مرگ ء وشیں ساھتاں
- 31 9- جان ء جان
- 33 10- اے کوہ ء ڈن گلیں چمن
- 34 11- تو ار ء من وتی جند ء جھان ء
- 35 12- برے فاضل منا چاریت
- 36 13- زندگی ء پیچ ء تاباں
- 37 14- مالہز لہز جیرا تگ

- 38 15- تو آپ جائے یا آس بندے
- 39 16- واپ دستاں لکشت
- 40 17- در پھکگاں اندر ءِ ساہ کش
- 42 18- برگید بلوچ ءِ دستار
- 44 19- دزگئی ءِ سوب تئی بے حاجتی
- 45 20- پر شگیں میتگ ءِ ساہگ ءِ
- 47 21- لبر شیدا سرگنوک آں
- 49 22- زندمان
- 50 23- پہ ودار ءِ چند ءِ مرچی دُرانیں
- 51 24- زندگی
- 53 25- یاد بنت آجوائی ءِ داں
- 57 26- مارا دُراہیں دنیا گندیت
- 58 27- بہ بند پاداں توکلے
- 59 28- مولانگ ءِ ملنگیں منی سرمچار
- 61 29- من ءِ در آمدے مہ لیک

- 63 30۔ آجوتی جنگ ۽ مڑاھد اریں سراں
- 64 31۔ زندگیں اکس
- 66 32۔ چست بیت دانکہ جھد ۽
- 68 33۔ بنت دو بر زندگ
- 69 34۔ تنگہ پیچ ۽ تاباں چہ
- 70 35۔ نیم چمی ایں چارگ تئی
- 71 36۔ لیلو لیل پہ شر ۽ زیر
- 72 37۔ لوٹ ایتگ شر اے وڈا
- 74 38۔ جنگ بہ مانیت جنگ ۽ باج
- 75 39۔ دز گراں مرگ ۽ مڑاھاں
- 77 40۔ لوٹاں جھد ۽ مٹین ایں
- 77 41۔ بہ کن لبزاں وتی سنگر
- 78 42۔ راستی
- 80 43۔ دل منی دریھلگ انت
- 82 44۔ پد نہ کنز اتاں پُشت ۽

- 83 45۔ پہ ہائل ء مرید ما
- 84 46۔ مہ بند ایوک ء تھنا
- 85 47۔ گلگ مہ کن
- 87 48۔ لیلو لیل کناں لال ء را
- 88 49۔ سر بدئے ء بہ زور
- 89 50۔ پھراں پہ وطن سالونک
- 91 51۔ دے بچکند
- 94 52۔ کئے گشیت چہ ترا
- 95 53۔ منا تھنا ء جنگباھے
- 97 54۔ تی بازار بُن گیتک
- 97 55۔ جند ء وتی بچار تو
- 98 56۔ ہون وارنگ انکلاب ء
- 99 57۔ ہوناں گوں ما وپا ء وتی
- 99 58۔ گلزمین پھراں کہ تی
- 100 59۔ مُرتکیناں مہ دنت جنازہ کس

- 101 60۔ منی وپاءُ منی مہر
- 102 61۔ من واپے ء تو منا دیدگاں
- 104 62۔ تو کا گدے بہ لک منارا
- 105 63۔ لھتے آس لبزاں مان کے درد
- 106 64۔ سپاہی کوہاں آگاہ انت
- 107 65۔ دمبرنگ مردمانی تب ء
- 108 66۔ شیکگاں گوات ء کپان انت
- 109 67۔ بایدریں مارا چو ہدا
- 111 68۔ منی دل ء کامریڈیں بانک
- 113 69۔ نشتگاں پاداں اڑینگ
- 115 70۔ نہ لوٹاں کہ منا کتے
- 115 71۔ ما بچکند ء سوداگر
- 116 72۔ ہمودا من ہلاس باں
- 117 73۔ بزاں نوں وھد مٹ بوتگ
- 118 74۔ منا چہ پداے ایوکی ترا

- 120 75۔ بہ جیڑ
- 122 76۔ کردِ آدینک لہزِ مانا
- 122 77۔ بیا بدل کن زماںگِ
- 124 78۔ ترا پہ شتر نویساں
- 124 79۔ برمش تگرانِ بہ شنگاں
- 125 80۔ دردِ اندوہ آسِ آھاں
- 126 81۔ تو پہ من سھتے جیڑ اتیں
- 126 82۔ سر بہ رگر سر گراں
- 127 83۔ وتی جندِ دچاراں
- 129 84۔ شے ہکِ نامِ
- 131 85۔ شہید رضا جہانگیرِ شہید امدادِ نامِ
- 132 86۔ جی شہیدیں سر مچاراں
- 134 87۔ بدل بکن اے جاوراں
- 135 88۔ مکھیں ماتانی نامِ
- 137 89۔ ہکل ہکل آجوتی

سلمان ھمل

آ مرد کہ شران گشاں
وت موھری داوا گرانٲ

مردنی ایں من چہ شھیدی ء پیش سلمان ھمل نہ ونگ اگاں شرے کپے چا گردی
رسانکدر ء ونگ گڑاں آرنگ ء دلگوش ندا تگ، چیا کہ من سلمان ء یک ء دوشر ء
گیشر نہ ونگ، پہ یک ء دوشر ء وانگ ء کس شار ء پدجت نہ کنت، پمشکہ تو گشت
کنئے کہ من شار یں سلمان ھمل ء گوں دپ نہ کپتگ آں۔

سلمان ء کتاب کہ دیست یکبرے وبھمنٹاں کہ سلمان ء انچو شر گشتگ بلئے دیم ء
نیلگ آں پدا ھمے اھدی شر کہ دل ء اتک گڑاں دلجم بوتان کہ اے موھری داوا گرھر
دور ء مانگ ء بلوچ ء بلوچی ء آسری ھمراہ انت۔

شار وبلوچی زبان ء بازودی کتگ بلئے بلوچی ء تھاسر مچار یں شارانی اوں کمی نہ
انت، ایشی ء جوانی اش انت کہ یک گوریلہ جنگولے ء کلم آئی ء تپنگ انت ھم، آئی ء سکی
سوری آئی سرگوست انت ھم، آئی ء پکر ء لیکہ انت ھم۔

تپنگ ۽ ٻڪلم ڪه هم درج هم زيل بنت، گڙاں جنگ ۽ سرگوارالم پوت آپشونے جن
انت ۽ ڏگارے آباداني کن انت۔

سلمان هممل ۽ وت ۽ بلوچ راجد پتر ۽ تھا چونائي ۽ نميران ڪت ۽ شت، بلئي گول
”هون ۽ بهار“ ۽ آئي ۽ وت ۽ بلوچي شري لبز انڪ ۽ تھا اول ابدمان ڪت۔
هر گور ۽ سبزباں آشوب ۽ گلابيں گوارگ
رتلگيں هون ۽ بهاريں پدا واتر ڪائيں

شري لبز انڪ ۽ دنيا ۽ سلمان هممل ۽ په ابدمان ۽ نميراني ۽ همي يڪيں بند بس
انت۔۔۔!
په سلمان هممل ۽ سُھريں دروت۔

منظور بيمل

5 دسمبر 2020

مڌل برخ، نيدرلينڊ

رہشونیں سلمان

بلوچ وتی زندہ مرگ جنگِ انت، آئی عزمینِ نیلو میں زر، کوہِ کوچک،
 دشتِ گیابانِ گل در آمدانی بانزلانی چیرِ انت، ہرنیمگِ نیستیِ نیزگاریِ غم
 اندوہ چکاریں چھانٹ الھان کنگِ انت۔، سرجمیں دیارِ پٹِ ثوریں جونِ
 لاشانی ادیرہ جوڑ بیتگِ انت، نہ مکھیں مات ورنائیں بچِ مرادانِ گندِ ایت، نیکہ
 ورنائیں بچِ وتی شکر ورنائیِ مرادانی بیٹ سراں مسک درنزیں گوشِ دامنِ
 شیرکنیں واب گندِ ایت پہ سمارگِ، تبدِ لوار یا آپندیں زمستانِ سارتیِ
 گوہارانی چم پہ براتانی ودارِ راہانی رہچارِ انت کہ کدائے ودارِ آسربیتِ مے
 زیرزندیں زندمانِ نوکیں مانایے بکشِ ایت۔، بلے! نہ اے ودارِ آسربیت، نیکہ
 ورنائیں بچِ وائر کاہنت۔

بدواہاں مُدام وتی بدواہمیِ رکینگِ ہاترِ وڑ وڑیں پندل سازِ اتگِ انت،

انگت ہم گوں رِ پک ءُ پند لانی سازگ ءُ ملّمہ اُنّت۔، جاھے پہ دپارے نان ءُ ہاتر
 ءُ سُھر یں چم اسپیت بیتگ اُنّت، ءُ جاھے نشہ ءُ یمیں ناسورے ءُ سر جمیں باندات
 دز ءُ مجانی باھوٹ گتگ، اُمیت ءُ سوچن ءُ سر ہمک نیمگ ءُ گار بوھان اُنّت،
 جاھے پہ وشیں گالے ءُ کتے ءُ وتی زند ءُ مال ءُ متاہ بھاگرتگ اُنّت، جاھے
 اشک ءُ نماز ءُ تہ ءُ کتے ءُ وتی جند بے ہیال گرتگ، اے سر جمیں چیزاں ابیدھے
 وھد ءُ لھتیں ورنہ چہ وتی ساہ ءُ سر گوستگ اُنّت ءُ زوراک ءُ زور انسری ءُ پہ جتھی
 ولگوج ءُ پہ گلزمین ءُ موگک ءُ نازاکیں سر ءُ ارواہ بکشاگت۔ اُنّت۔
 زمین ءُ ہمے بچانی تہ ءُ یک آشکے سلمان ہمتل اُنّت، سلمان جان ءُ کر دچہ کس ءُ چیر
 نہ اُنّت، سلمان جان ءُ کر دمروچی سر جمیں جھان ءُ چور وچ ءُ زور ثنائی ءُ پیم ءُ تر پگ
 ءُ اُنّت، زمین ءُ آشک ءُ وت ءُ پہ ڈیھ ءُ پاسپانی ءُ جنگ ءُ ندر ءُ کولیگ گت کہ
 داں جھان ہست اُنّت نمیران ءُ پہ دائگی گیر آرگ بیت۔
 وھدے سنکٹاں من ءُ گوشت کہ تر اسلمان جان ءُ اولی شُرانی دپتر، ہون ءُ
 بھار ءُ پیشگال بزاں پیش لبز نویسگی اُنّت، انچوش کہ اے گپ منی گوشاں کپت،
 من اجلہ بوت آں، ءُ من اے ہبر ءُ سدکاں منی ونگڑیں لبز سلمان جان ءُ کر دءُ بود
 ءُ گوں انسپ گت نہ کن اُنّت، من ہما دمان ءُ انا گت، بلے زاناں سنکٹاں منی
 تہ ءُ چی دیسگ ات کہ منی ہبر ءُ گوشدارگ ءُ ساڑی نہ بوت اُنّت، آیاں من ءُ
 بلائیں چٹکا سے ءُ دور دات ءُ من گوں وتی لا چاری ءُ یکروچے ندرت ءُ ہیلانی
 بوجیگ زر ءُ جھلانکاں یلہ دات۔

منی دست ء دل لرزگ ء ات انت، ندست ء اسپتیں کا گدیم ء ایرات انت،
 من کہ وهدے جیرگ بندات گت، من ء ہا سلمان گیراتک کہ من شور ء اولی رند ء
 2012 ء دیتگ ات کہ مزنیں کوہانی سرٹل ء گوں پٹکیں بالاد ء تچوکیں سلمان
 گوں وتی زانت ء سکتانی راھشونی ء کنگ ء ات، اے ہا سلمان ات کہ وتی
 ہستمانے پہ راجی ہستمان ء زمین ء رکینگ ء ندرے گرت، آجیرگ ء ات، گپ
 کنگ ء ات، جھد کنگ ء ات کہ یکر وچے پہ ناگھانی ہا سلمان ء پہ بچکندگ زمین ء
 ہاتر ء مرگ امباز گت۔

سلمان ء کہ وتی جد ء ندر کنگ ء پیسلہ گت، ہمک چیز آئی ء وتی دیم ء ایرکت انت
 ء گپ ء ہبرکت، آہمک روچی نزوریانی سر ء گپ کنگ ء ات، زیک ء
 مرچکیں جاور حالانی کچ ء کیل کنگ ء ملکہ ات کہ پہ رژنائیں باندات ء راھے
 درگیجی انت۔

ہا سلمان دلجم ات ء آس ء کش ء نشنگ ء چاہ ورگ ء ات، یا ہا سلمان کہ ہر
 بُری ء جھلی یے دیتگ ات، ہر کسی کچ ء کیل ء سر پدات ء باندات ء ہاتر ء یک
 منظمیں تنظیم ء تھریکے ء جھد ء ات، یا ہا سلمان کہ زانتگ ات یے منی مرگ منی
 راج ء مدامی ایں زندمان انت۔

چوش کہ سلمان منی نز ء وت یک پاک ء پلگاریں ہیالے ات، انچیں ہیالے کہ
 شار ء مدام پگر ء آزمان ء آچاپ ء چوگان پرما یت، یک بزگیں ماتے ء لاڑیں
 دل ء تاہیر دنت، ہا ہیال کہ بولان ء گت ء گرانی تہ ء سارتی ء گرماگ ء پند

عِنتہ چلگ کشوکیں ورنایاں نذر بُوگِ عِ فلسفہء پوہ کنت۔
 سلمان ہملِ عِ گوں وئی شازی عِ ز مینِ عِ دردِ عِ گم، راجِ عِ راگلامی عِ بگیری عِ
 آجوں عِ سکین، درتہ پُچی، لنگڑی، جنگ، ہمراہ، لگور، شہید دُست ہوار کُرتگ اُنت
 عِ مئے دیمِ عِ ایرِ کُرتگ اُنت۔

سلمانِ عِ شازی عِنتہ عِ یک دردِ مارِ شتے گندگ بیت، انجین دردے کہ آڑالس
 مہلوک مارِ ات نہ کنت، دردِ راجی بزرگی عِ بے وی عِ، دردِ ہشکیں لُٹانی سرِ
 تلکاریں ارمانانی، دردِ نوک سرکشِ اتگیں پُٹانی جنو زامی عِ، دردِ ڈاکِ عِ دِلانی ڈُکال
 عِ، عِ ہمے دردانی دردِ تھا ہیال شود وکیں سلمان وئی پُر مانائیں ہیالے چودرنگاز
 کنت:

مَج عِ اوپار کُرتگ دل عِ تراولیں
 من ہیال عِ وئی جاہگ عِ مُرتگ آں
 ہمیشکا من پہ ستک گوش آں کہ پہ سلمان عِ وڑیں بامرداں ہج لبز نیست کہ آیانی کرد
 ساڑاہگ بہ بیت، جی عِ کہ یک شازِ زمینِ آشکیں سرِ مچارے وئی مرگ عِ پیسر
 گوں وئی گوہریں دانکاں گلز مینِ عِ گوں وئی اشکِ عِ شازی عِ دابِ عِ درنگاز ایت
 عِ کندان کندان پہ وِتَن ابد مان بیت عِ گوش ایت:

ما انچو ہور بوتگیں گوں یکے دومی عِ بگوش
 کجا کہ چم بند باں جہان روژنا بیت
 سلمان عِ پگر ابد مانوکیں پگرے، زمینِ اشکِ عِ تھا کل سیمسراں چہ آدم وئی

ہاک ء و شبوہ ء تہ ء ہمگر نچیں سلمان دگہ جاھے گوش ایت:

،، ہاک ء و شبوہ ء ہواریں پد ء واتر کائیں

جنگ ء ما کستھاں کاریں پد ء واتر کائیں،،

اے مھر ء گڈی پد یا نک انت کہ وتی زند ء مرگ ء میدان ء لھتیں ساہت پیش
اے رنگیں ہیالے پہ ماگوات ء ہمراہی ء راہ دنت ء وت نمیرانی ء راہ ء رھا دگ
بیت۔

اے وڑ ء نہ انت کہ سلمان جان ء وتی ساہ دوست نہ بوتگ، یا آرا گوں زندگی ء
مھر ء مہبت نہ بوتگ، بلکیں آزند ء مانا ء شری ء سر پد بوتگ، آئی ء ہم زندگی
انچوش دوست داشتگ چوں کہ ماشما، بلے آئی ء پھم اتگ کہ پہ راجی زندگی ء ہاتر
ء وتی زندگی ء نذر رنگ ہر دری انت، چوش کہ اے پر بند ء تہ ء گوشگ۔

کئے گشیت چہ ترا من شزاراں بلے
من ترا زندگی دوست داراں بلے

ڈیھ ء ہر نیمگ ء آس ء ہاکشانی انت
گُوہار دگ ء سرا برات زندانی انت
گریوگ ء ہیسلگیں ہر دمان مادراں
گرک مان رتگیں ڈیھ ء بچاں براں
اے وڑیں نوبتاں چوں بچاراں بلے

سلمان جان یک تو کله ات، یک جزبگے ات، وهدے کہ وتی نزوری ء دژمن ء
 زورانسری ء چہ مئے ایمانانی اژگ ء کپک بئج بوت، همے سلمان جان ءھیال
 ات کہ مارا دلبدی ء دژمن ءدیم ء یہ مھکمی ء میلانک بؤگ ء سکین ءدات، یہ درور
 کہ اے شرمن ءسک باز دوست بیت۔

مکت بیاں داں گڈی تیر ء تئی دیم ء
 جنگ نہ بیت مئے چو آسر دلجم بؤ
 وتی ارمان، جوانی، لوگ، سیاء سنگت، هروشیں هیال پہ
 ڈیھ ءهاتر ءکندان کندان ءندرنگ ءپسلہ ءرند سلمان
 جان گوش ایت:

اے مرگ ءوشیں ساھتاں، منارا پھریں سکتاں
 وتن پہ هج من گت نہ گت ء ساہ دات چدا شتاں
 چد ءمستریں مھرمن وتی زند ء نہ دیتگ، نیکہ وتی زند ء اش گتگ کہ یک مردے
 وتی هر چیز ء کربان کنگ ءر وگ ء انت پہ گلزمین ءهاتر ء، پہ هانلیں آجوی ء
 هاتر ء، ءانگت همے گوش ایت کہ من هچی نہ گرتگ۔

وهدے اے وڑیں بامردانی اے وڑیں دانک کہ گوشاں کپ انت، مارا همے سکین
 ءدے انت کہ پہ گلزمین ءگلامی ءسانکلانی سینگ ءهزاراں گربانی دِیگ لوٹ
 ایت، پہ ایشی ءسرنڈر کنگ لوٹ انت، بس جُزگی انت شهیدانی همار تلگیں هون،
 آیانی پگر ءفلسفہ، آیانی ڈس اتگیں راہ ءمنزلے ءتاں سرکنگی انت کہ دژمن مئے

گاری ۽ رند ۽ انت، مئے زمین ۽ آج ماپلگ لوٹ ایت، اے سانکلانی سڊگ ۽ پھ
 ماراگوں دژمن ۽ جنگ کنگی انت، دژمن ۽ زورا کی گیش بوھان انت، مکھیں مات
 ۽ لاڑیں گوھاراں زندانی کنگ ۽ انت، آیاں کم شرپ کنگ ۽ انت، پیشکا مرچی
 اچ ماشھیدانی رتگلیں هون همے لوٹ ۽ کنگ ۽ انت کہ زورا کیس دژمن ۽ پروش
 دِیگ ۽ جنگ هودری انت، اگاں ناپمادگه هچ پش نہ کچتگ بیدے جنگ ۽، اے
 درگت ۽ همیلیں سلمان گوش ایت:

،، گت انت انگر بڊاں میتگ ۽ بُرت انت کاژ زنداناں
 نہ متگ راه پہ تو در، برو جنگ ۽ بہ مرنگ ۽،،
 دژمن پہ تی جنگ ۽ ایرجگ کنگ ۽ وڑوڑیں پندل ساز ایت، تی جند ۽ مردماں تی
 دیم ۽ میلانک کنت ۽ اوشتارین ایت دانکہ تی جند ۽ اندر ۽ نا اُمیتی و دی پہ کنت ۽
 تی همانو جوان چه جنگ ۽ گستا به بنت، چیا کہ آاے جنگ ۽ راجی آجوی ۽ جنگ ۽
 بدل دگہ رنگے دیگ لوٹ انت ۽ وت ۽ زمین ۽ دردوار لیک انت، بلے دژمنانی
 هما پندل ۽ وتیگانی رم ۽ هواریں لگورانی ساز ایتگیں مکر ۽ هیلہ آا سلمان گوں وتی
 شاری ۽ مارا چو پیش کنت

،، اِد ۽ ٲینگ ۽ تیر اِتاں، شُتاں دیاراں دور سریں
 ها لگور هم گش انت منا زمین ۽ هم گکیں،،
 من چد ۽ گیشتر گپ کرت نہ کن آاں، همے چاریں لبز کہ من نبشته گرتگ انت باریں
 من گوں سلمان ۽ آئی ۽ پگر ۽ چینچو انسپ گرتگ گوشت نہ کن آاں، بلے همیلیں

سلمان ءِ کتابِ شُمنے دستِ ءِ انت، شُماپہ وانِ اتِ یے ءِ کموبہ جیرِ اتِ کہ سلمان
 چی ءِ پوتِ اے راہِ گچین کنگ۔۔۔۔۔؟ پر چاھر سکی ءِ سوری، تِن ءِ گُونِ گوں
 کندگاں برداشت کنگ اُنْت۔۔۔۔۔؟ چی ءِ پوتِ نذر ءِ کو لگی ءِ پسِلہ
 زُرت۔۔۔۔۔؟ اے کلِ جُستانی پتوہاں اگاں شُماپہ لوٹِ اتِ، گُڑا شُمارا سلمان
 جانِ ءِ شیرانی دپتر ءِ دستِ کپِ اُنْت۔
 گڈی ءِ بسِ ہمے گوشِ آں سلمان جانِ ہواریں ہواریں، تہ مُرادانی منزلِ ءِ
 زُرشوکیں شُهماں ہواریں۔۔۔۔۔

ساہ ءِ پتہ وتن بکشاں
 رُخصتِ ما نہ ایں یکجاہ ایں
 رُخصتِ ما نہ ایں یکجاہ ایں

نُما مرید

6 دسمبر 2020 بلوچستان

ھون ۽ بھار

مگر چونڌي، جوڙگ، هيال ۽ زگرگيس تانجواني تاچڪ ۽ چار لکير ۽ رنگ، ۽ پداھي
 گشڪ ڪه شاري وٽي ڪر ۽ کش، چپ ۽ چاگرد ۽ بڙو کيس همڪ جا ورهال، جيرڙگ ۽
 پڊرائي ۽ نام انت، وٽي آڏو هورين باتن ۽ پاھار ڪشئين مارشت ۽ جذبگاني درانگازي
 انت، شاري ۽ جوهر شاري ۽ ساچشت انت، شر ۽ رنگ ۽ زيبائي شاري ۽ الماسين هيال
 ۽ پراھ ۽ شاهگاني انت، ڪه ڪجام چيز ۽ يا واڪيات ۽ چونين گونا پي دنت ۽ وانوڪاني ديم ۽
 ايرڪنت، دانڪه وانوڪ ۽ دل ۽ دماگاں به پتريت۔

هماهاڪ ۽ شيدائين سر، زمين پھاز ڪه آئي ۽ ڪرد چوڻ هم گريں آدينڪي همڪ اهد ۽ جلشڪ
 ايت، ادا انساپ هچ رنگا بوت نه ڪنت، ۽ ناڪه مني زانت ۽ زانگ ۽ ڪچ ۽ ڪساس
 انت، نامنا چشين ڪرد ۽ هست ڪه سلمان جان ۽ شاري ۽ سر اچار نيم تواميل لبرنشته
 بکناں، هاں لهنتين نيم بند گيس لکير انت ڪه من اش رنگ ۽ آں، ۽ يڪ لاچارين
 مهر ۽ ڪه جيرڙگاني بزھ ۽ شور هي پاھار ڪشيت، ۽ منادم پي دم هڪل ۽ مھوڪليت، سلمان ۽
 ڪرد ۽ شاري هر دو پي مئي رنگين نوڪ گام ۽ در بروڪاں يڪ گواڙگ رجيں ڪشڪي، سڪين،

ہا اشک انت کہ ہمک کترہ دل ۽ گلدان ۽ کرومگاں انت، سلمان ۽ مہلبیں ہاک ۽
 وشبہہ اچ زرد ۽ زگریں ہونان نبشتگ ۽ زریٹنگ انت، وت ہمے وشبہہاں آتار انت،
 امبوہیں ایتانی برجمیں راستی زاگ کنگ، ۽ مئے آبلیں پندانی دیم ۽ چوسر پتکیں گلاب
 چیر گیتنگ۔

سلمان جان ۽ شازی بہاریں آشوب ۽ یک پزوریں ۽ تاگتوریں توارے کہ وتی
 ڈمیں راج ۽ گرانیں گوشانی تھا الھانیت، ڈاہیت ۽ سکین دنت، توکل ۽ ایمان آں
 ردوم دنت۔

ہرکجا سبز باں آشوب ۽ گلابیں گواڈگ
 رتگیں ہون ۽ بہاریں پدا واتر کائیں
 اے سہاریں روج آچ کہ گلامی ۽ شوکیں ریش ۽ کوھرگ انت مئے رگ ۽ ریشگاں
 انت، یک نہنگامیں واب گندی یے نہ انت، راستی یے، ۽ ہشیمیں باورے، اے دیم
 روئیں بامردانی پھتوئیں کاروان انت، سنج ۽ سلاہ انت، اے پگر ۽ سسا آنی پیاپیں
 جنگاہ انت، اے گیرت ۽ ننگ ۽ ملپد انت، اے نو دسا چیں سگر ۽ تلکاریں ہون
 سر پتگیں بہار رو دین انت، شکستیں واب نہ انت، اے سوہ ۽ سر پدیں مردانی لشکر
 انت، اشانی دیم روئیں گام پدکنز نہ باں، کپن پوش ۽ رھاڈگ بوتگیں الگریں بورتاچ
 آنی واتری ہزاری منزل آجوتی انت۔

واب دستاں لکشت انت ۽ آگاہی ایں
 آجوتی منزل انت نوں کہ ما راہی ایں

گلزمین ء اشک ء سرشاریں یا گیانی پگری ردوم، مزین مردی، تہمدی ء دلیری، گوں
درتگ چچ، پادشپادیں، لنگڑ ء لوچیں راج ء، ء گوں ہاک ء مھر ء وپا، اے گلگر کیں
مارشتانی زیبائی ء نام انت، اے ہرپہ دپ و ش انت، ء پہ ہما مردماں بوت کنت کہ
اے یک انچائیں شرے ء دوکڑی بہ بنت، بلے ہمک ہما کہ وت ہمے تلاہیں پند ء
ہمگام انت، آ زانت کہ ساہگریں سی تیری ء نل ء وتی گل ء دارگ ء دست ء زد ء
برگ، سھر سریں تیر ء وتی مازگاں پیوست کنگ کجام اشک انت۔

گڈی تیر ء اگاں جند ء نام ء بکنت
اے مزین مرد ء پگرانی زیبائی ایں
ہما بے کاریں جان بڑ ء جان دز کہ وتی برہنگیں بے کاریاں پہ مکر ء ہنر پوشاک گورا
دیگ ء نا کا میں جھد ء انت، مدام وتی پاداں دست ء وت تیر زین جنگ ء انت، بے
کار ء بے کردی ء لڑیں شرتگ ء ہاریں اریو پاں چھر ورگ ء انت، نگد ء وتسا چیں
لیکھاں ٹوڑتگ انت، جنگ ء شہد شنزیں ہوڑگانی چاڑ آپ ء چشگ ء سوگندی انت،
جنگول ء زند ء ارمان ء روہ ء ہنوشیں چاڑانی ملاراں بے کمار انت، آہاں کشیت پہ
ہشکیں نندگ ء ہچ نہ بیت سُرگی انت دیم ء جنزگی انت، زالی زارہاں مہ بت،
جھد، پند، راجی زر مہشت، مناتر ادیمابرگی انت، مہکم ء توانہ کنگی انت، ء گوں راجی
بدواہاں اے مڑ ء جنگ داں آجونی ء شروکیں بام دارگی انت، وتی کوہ ء کیلگ،
مہلبیں ہاک ء سر ء ہمک ساہدار، کاہ ء بوچ ء وتو اجہ بووگی انت، بلوچ ء بیر سر ڈگار ء
آجونی انت۔

بٹاڪاں تو مڄن جنگي ء ' ننگداں بل ڪتاباني
 نه بيت ٻه ننگ ء هڃي سرگ لوڻيت برو ديماء
 گون بدواهاں مڙ ء ' جنگ ء بدارات دانڪه آجوتِي
 همي بير انت بلوچاني گرگ لوڻيت برو ديماء
 سلمان جان ء شاري ء هنڌال ء روتگ مرزبوم ء بهشتين سينگ ء چه سيراپ انت ء
 بهشتين مرزبوم ء تناپين بهار اچ سلمان جان ء زگريں هوناني نگرهين ليڪاں سيرهون
 انت، من گشاں سلمان ء شاري ء مسڪين مرزبوم دوجتا هين چيز نه انت،
 "هون ء بهار" ء وانوک وٽي الگريں بور ء به تاج انت۔

فضل شير بلوچ

01 دسمبر 2020

بلوچستان

(رخصت اف او ارن)

هاڪ ۽ وشبوه ۽ هوارين پدا وائر ڪائين
جنگ ۽ ما ڪه آ ڪارين پدا وائر ڪائين

شور ۽ دلبند گواه ايس ما وٽي سر داتا
آس په دشمن ۽ گوارين پدا وائر ڪائين

ما مريدن ۽ زمين په ما گش ۽ چو هاني
اشڪ ۽ انجو ما گمارين پدا وائر ڪائين

هر ڪجا سبز با آشوب ۽ گلابين گواڙگ
رتلگين هون ۽ بهارين پدا وائر ڪائين

جي په آشوب ۽ يلين بچا سرائ بڪشايان
دوست ۽ همراهان مزارين پدا وائر ڪائين

ما سرے داتگ ببا، مئے اینچو بوتگ وں
راہ چے منگ ادا نوں تو بیا راہ ء دس

شیری گپتاراں گوں براہ ایت کردگار شیری بے
لبر بے مت انت تئی ء کردگاراں ہاک ء جس

بل دل ء ہال ء مہ گش تو گندگایاں من ترا
جنگ اودا میتگ ء انت تو ادا اینچو مہ ہس

سکی آں ہمراہ باتاں وشی آں گوں ہم نیاد
برات ہما کہ جنگ جاہ ء وھد پہ بیا ء بہ رس

دامن ء پولنگ داشتگ نہ کہ زوراں راہ گتگ
زندگیں واھشت داریں مرتگیں نیست ایں ہوس

زھم ء نیام ء در مکن کہ سر نہ بیت گوں تو گڈگ
ما نہ زمبیتگ لگ تئی نا کہ برتگ مال ء پس

پیر ء پیکمبر چہ کتر ھچ نہ انت ھمل تئی
جنگ ء دژدل گوں نہ بوتگ نمی انت ء یلکیں بس

9 مئی 2020

پروش نہ وارتیں راجی لشکر دلجم بو
آجونی داں مان انت سگر دلجم بو

مک بباں داں گڈی تیرے تئی دیمے
جنگ نہ بیت ایں مے چو آسر دلجم بو

جنزے روتگ کنڈ آں زمینے دلبدے
هوناں هواریں زهم ء ' اسپر دلجم بو

بکشاگ پہ دستے توپک زیب ندنت
ما اوں نہ بنیں داں مرگے وائر دلجم بو

ترس ء ' بیم ء کشگ ترا چو باجوعے
مست ء ' توانا ملیں مے سر دلجم بو

جهد منیگ انت ما پہ جھدے کربان ایں
سر ما داتگ انگت دین سر دلجم بو

مارا ماساں پہ آشوبء نازینگ
لیلو ماتء کانت ایں بر دلجم بو

بیدے کوشء راہ نہ متگ چج سخی
شر بہ بیتیں نوں ھچھر شر دلجم بو

☆☆☆

☆

ترا من وابء نہ گنداں ءُ پہ تو آگاہ آں
پریں نوں ہرجاہ روئے گوں ترا من ھمراہاں

اے جنگ مہبت ءِ کارچ ءِ مدام ھونین ایں
ترا من جان گشاں تو بکش تئی ساہ آں

ترا ودار مدامی ودار بیت کہ ودار
بہ باں من گار منی کنول چوں ترا بُراہ آں

9 جون 2020

☆☆☆

اے مرگ ءِ ویش ساہتاں، منارا پھریں سنکٹاں
 وتن پہ ہچ من گت نہ گت ءِ ساہ دات چدا شتاں

اے گڈی تیر انت نچ اتگ ءِ پہ وتا من در چنگ
 نو جنگ ءِ گڈی ساہت انت من انگت ءِ سلامتاں

پہ آجوتی مڑاں بہ بے سراں وتی دیاں بہ بے
 مہ جلے نوں پہ ہچ کس ءِ بہ جیڑ ءِ تھنا نوبتاں

رکمار جاوراں بہ کن، بدل تو باوراں بہ کن
 ہمایاں کار ءِ رکرد نیست جَن انت ہشکلیں تھمتاں

30 اپریل 2020

جانِ جان

اے گنگیؔ زبانی دے
 توار پر بجنِ وتؔ
 کجا تو گار بوتگئے
 اے رنگؔ بُوہ اے پُلِ گِمرانِ بنت
 اگاں پدِ امیائے تو
 اے کشکؔ راہِ اے ڈاکؔ دُنِ گلیں و تن
 ترا توار پر بجنِ

اوسر مچار نیاے تو
 اے بندۂ بوگ داگ داگ
 اے زندگی هواد گیس
 تئی ودارۂ انتظار
 چہ امرۂ گیش بوتگاں
 اے سالۂ اُرد بستگاں
 او لڈۂ بارۂ ساڈی ایس
 دمبر انتۂ سار تیۂ منار اشکۂ شاگ کتگ
 اے زندگی نوں کٹ اتگ
 تئی زہیر ترپ ترپۂ رتگ آں
 تو باز یاد اتگ ۂ
 گلگ مکن او جانۂ جان او جانۂ من
 گلا میں انگتۂ و تن

☆☆☆

اے کوہ ء ' ڈن گلیں چمن تئی لٹ ء ' پَن منارا ھچ دل نہ بنت
زمین ء ' بچ زمین ء ' زھگ او پُل بدن منارا ھچ دل نہ بنت

اے بے وی اے لنگڑی اے راہ ء ' گم اے سارت ء ' گرم
پہ آجوتی پہ ایمنی اے سال ء ' سن منارا ھچ دل نہ بنت

آ ھمسفر اے راہ شناس کہ گام گام ء ' گوں من انت
بہ بنت جنگ شکلیں یا کھول ء ' ھئیر پہ تَمَن منارا ھچ دل نہ بنت

منی آ پیر ء ' عاجزاں کہ پہ سگار گپتگاں اے زند ء ' مڈی انت منی
کلات ء ' کوٹ میری ء ' بہ بنت کچھ ء ' سیاھیں ڈن منارا ھچ دل نہ بنت

تو چوں گشے شמוש تو سنائیں سنگت ء ' وتی کماشو ء ' آ کبیریں
ماں کوھاں لاش کپتگیں گوں تیراں سُبَتگیں بدن منارا ھچ دل نہ بنت

اے جنگ ء ' ھکیں وارس انت کہ ھید ء ' ھوناں میچل انت وداری انت پہ دژ مناں
منا پہ دُرست یک ھساب کسان بیت یا مزن منارا ھچ دل نہ بنت

ما ھمَل ایں ما شاعریں ما سرچار ء ' یاگی ایں
مئے لہز چو کہ سرچار دینت ساہ پہ وتن منارا ھچ دل نہ بنت

توار ء من وتی جند ء جھان ء سر کنگ لوٹاں
چو درچک ء من رُدگ لوٹاں او بوڑ ء بُر کنگ لوٹاں

تئی شیدائی ء من کہ سر ء ساه ء کناں دست ء
تئی آبریشمیں زلپاں پہ وت سنگر کنگ لوٹاں

تلب چے؟ لوٹ چے؟ چونیں گزر ء چے منی واہشت
تئی ہمراہی ء مرچی دو بر واتر کنگ لوٹاں

کجائے تو پہ شوہاز ء من جنگل سرجمیں گول ات
پہ تو کارے منا کپتگ وتارا شر کنگ لوٹاں

تئی امباز اومان انت دمبر کوٹہ ء اتلگ
تو آسے روک بکن زرد ء دل ء انگر کنگ لوٹاں

ھیالاں ہمت ء شہم ات، ء اوماں ات گشے شیراں
پہ تئی دریائیں بالاد ء دو لبز ننگر کنگ لوٹاں

برے فاضل منا چاریت گشے جیڑیت پہ من مند
 وتء پروشان ء ' نزاراں پہ آجوتی جناں من پند
 ہمک بیگاہ من شوہازاں وتا بازار ء چار راہاں
 ہمک روزردگ ء روج ء کناں چماں وتی من بند
 نگاہاں پخول بخت سورو بلوچ آباد چماں کثیت
 پدا ہنکین مہیر ء بیت سفر دیما کپتیں شند
 منی سسا کہ آجو انت منی مارشت یاگی آل
 نہ باں من اے وڑا دارگ منا گوں سائکلاں تو بند
 بد ء ' بیرانی ایں ڈیھ ء سرا رُستگ مے جنگ یے
 بچار تیراں گوں آماچاں بلوچ بچانی مے دلبد
 وطن آجوتی ء راہ ء تلاء ء ' سھر ء چچی بستار
 یلہ کن ماڈی ء ' باناں گوں سنگاں مند کڈے بند
 تو ھمتل دپتراں پٹے کئے ء شوہازگ ءے تو
 ہماہاں زندگی کرتگ پہ ھشکیں نان ء ' پہ پیش بند

زندگی ءِ پیچ ءِ ' تاباں در میا
آگهی ءِ تو گوں وایاں در میا

یل منارا اشک سوچیت دوزہ ءِ
تو گوں مھراں چہ ثواباں در میا

ایریتیں راج ءِ ' بندیک یل زمین
چہ کن سردار گوں نواباں در میا

زھگ ءِ بستار ءِ کجام جاڈو بزانٹ
تو وتاساں یل چہ کاباں در میا

کنڈگاں راھانی بوچے مان میار
تو چہ آشوب ءِ گلاباں در میا

بے سائیں چہ زمین ءِ وارساں
واجہ ءِ گش چہ شراباں در میا

تو زمین ءِ جند ءِ بلیکس بگلن بے
آجوتی ءِ راہ ءِ ' تاباں در میا

ما لہز لہز جیڑ اتگ ء ' گپت گال چار اتگ
ندیگنیں ما مردمانی کارپد اوں مار اتگ

زباں زوال ء ' کار زوال کجا داں مارا گون نہ انت
ما پرچا ھج نہ جیڑ اتگ، ما پرچا ھج نہ مار اتگ

ما جند ء چماں کپتگنیں کہ چہ ترا شمشکلیں
کجا کہ کار مئے گٹ اتنت تو دست وتی شھار اتگ

فلکیگیں وھد پُرسی انت ترا چہ پد منا چہ پیش
تئی زبان بندی ء اوں کرد مئے لتار اتگ

امید ء بادشاھی ات، ء ' اوست ء سارتیں ساھگ ات
تئی زبان دیست ما، تو ھال مئے نہ چار اتگ

اے دور چاریانی مُز چی بہ بیت تو بگش؟
بلوچ جُز اے بری من سنگراں ھوار اتگ

تو آپ جائے یا آس بندے ہمے وڑائے ہمے وڑا بے
نوں آپسینگ تو کرد جند ء ہمے وڑائے ہمے وڑا بے

تو آسرات ءے گوں آسراتاں منا گوں آسکاراں سنگتی انت
نوں آس کچنگ کجائگو نندے ہمے وڑائے ہمے وڑا بے؟

اے آسگالی اے ہک گوئی منا چہ پُشناں وتی آں گوں انت
تو نشنگ ءے پلے دروگ بندے ہمے وڑائے ہمے وڑا بے

ما دُرسٹ آلوڈ ھور ء 'یکجاہ تپاک بوتیں دلاں بوتیں
وتا منا تو چے پییم سِندے ہمے وڑائے ہمے وڑا بے

چہ شالکوٹ ء داں شالمار ء ما ساہ داتگ وتن نداتگ
منا تو گوں وت چنور بندے ہمے وڑائے ہمے وڑا بے

تو ڈاہ داتگ بدانی لشکر تو گام گام ء گوں ھمیل ءے
کناں ستاہ ء تئی کشک پند ءے ہمے وڑائے ہمے وڑا بے

واب دستاں لکشت انت ء ' آگاہی انت
آجوتی منزل انت تُوں کہ ما راہی انت

پد نہ کنزائں ء ' پشت ء نہ باں ہچمر ء
آکبت داں مئے گوں تو ہمراہی انت

جنگ ء زنگ ء مہ جن جنگ ہمے پیئم بیت
جاہے ء لنگڑی جاہے بے جاہی انت

گڈی تیر ء اگاں جند ء نام ء بکن
اے مزن مرد ء پگرانی زیبائی انت

جاور ء ' ہال نیست مرچاں ڈیھ ء مئے
جاہے پادمالاں نگ جاہے بے گواہی انت

ڈریھکگاں اندر ءِ ساہ کش ایت وٲن
سگراں کوہ سر ءِ ساہ کش ایت وٲن

تیر بے متلب ءِ جابواں بے نپس
ماں دپ ءِ اسپر ءِ ساہ کش ایت وٲن

ٹپ ءِ ٹوریں بدن کپت مرگاپے ءِ
ہم سپر سگر ءِ ساہ کش ایت وٲن

مئے ہمک جوزھاں زندگی کن وتن
تو ستر بے درئے ساہ کش ایت وتن

تیر وھدے شل اَنت ٹوپ غرند اَنت اگاں
نکش بنت دپتر ء ساہ کش ایت وتن

آ چہ درستاں جتا آ داں مان ایت ابد
زندگیں رہبر ء ساہ کش ایت وتن

درورئے تو وتی تئی وڑیں کس نییت
تو سپاہ لشکر ء ساہ کش ایت وتن

ترک تاراج بنت پُشت کنز اَنت پرنگ
ہمَل ء کبر ء ساہ کش ایت وتن

برگیڈ بلوچ ء دستار انت
 آجوتی ء بام ء استار انت
 داں گڈی تیر ء جنگ کناں
 مرگ ء پہ بلوچی ننگ کناں
 وتی ڈیھ ء ترا من ننگ کناں
 اے ڈیھ مئے نام ء پچار انت
 برگیڈ بلوچ ء دستار انت

اے ڈیھ ء پدائی ء ورنایاں
 باتیل ء تیاہاں جنگایاں
 اے نوکیں جنگ ء داواہاں
 ھو راج ء زند ء ارواہاں
 پد کنز نہ ہاں سر بکشایاں
 تئی روج ہلاساں بیگاہاں
 گوں جزبگ ء جوش ء سرشار انت

تنی لج ء ' ننگ ء پاسپان ء
 پے پھر ء ' شانے جتنزان ء
 اے شہر ء ' کوچک ء ' گیابان ء
 ہونوں گوں راہے رندان ء
 ساہ ء ' وتی بکشاں کندان ء
 گوں سُھر ء ' تلاہیں ارمان ء
 بابر گوں اسلم ء ہمار انت

سانجی ء ' تلار ء پد ایراں
 بولان ء ' بلوچ ء بیرگیراں
 کاہان ء ' مڑوکیں اے شیراں
 شیراک ء ' فرید ء پدگیراں
 شور ء ' مڑوکیں نک تیراں
 آجوتی ء ' راہ ء راہ گیراں
 اے سیاہیں شپانی استار انت
 برگیدہ بلوچ ء دستار انت

☆☆☆

دزگئی ء سوب تئی بے حاجتی نہ انت
چونائی ء گوں دروگاں منا سنگتی نہ انت

بازار، شہر ء مردم تئی چھرگ ء جناں
انگت کشتے اے جاہ مئے جند ء وتی نہ انت

بے حال کرنگ بلکیں وتی دوستیں مردماں
کوکار ء واہ ء زار نہ کنت ہلوتی نہ انت

لہزاں زبان ء پھماں ہیلاں اوں باتن ء
انسانے آں ھو کار منی دلوتی نہ انت

ڈوبار ھمل ء کہ ترا دروھگ ء نہ انت
گوں تو ھوار کچنگ ء جند ء وتی نہ انت

پُرتگیں میگ ءِ ساہگ ءِ مرگ آں
میگ ءِ میگ ءِ آہگ ءِ مرگ آں

دل نہ من ایت بہ پروشاں دلاں شیشکیں
گون ہیا لاں ہمے ترانگ ءِ مرگ آں

تو چو دار ءِ من ءِ سوتک ترون ءِ وتی
من تئی شیکن ئے چانگ ءِ مرگ آں

چچو ناسرپدیں مئے ھے سرپدی
ھج نزانگ وتی زانگ ء مرنگ آں

تو نبشتہ کنگ دست ء تالہ منی
من ھے کہہ ء وانگ ء مرنگ آں

مجب ء اوپار کرتگ دل ء تراولیں
من ہیال ء وتی جاھگ ء مرنگ آں

کئے شموشیت وتی ساہ ء چار راھے ء
من بلے پہ وتی آھگ ء مرنگ آں

دوشی ھمل گشے وابے ء بے بلاہ
من شراب ء سرا شانگ ء مرنگاں

☆☆☆

لبر شیدا سرگنوک آں گال مئے
مرچاں انچو زندگی بد ہال مئے

تو نہ بے وا تر جہان آسر نہ بیت
تو بیائے گیش باں جنجال مئے

چہ گل ء چے ارس درپکتاں منی
مدتے پد تو کہ گپتگ ہال مئے

مارا مرچاں مردماں چماں گنگ
نو نہ بنیتیں روج زاناں سال مئے

گیر ورنائیں مجید ءِ گیش بنت
گند زوراکان ءِ گونیں شال مئے

بے وسیں بولان گریتیں پہ وتا
دز ءِ ' ہا کاں کپتگاں دہبال مئے

گلزمین ءِ آشکانی مال ءِ ' مت
دو کتاباں یک کلاشے مال مئے

نگرانی رنگ شمشک مردماں
کھول ءِ ' اکرار بوتگاں بے حال مئے

تو ءِ ' من باندا بکندے یک بہ باں
انجیں آشوبے بیاراں گال مئے

رتلگیں ہونانی سوگنداں شگ
ہمتل ءِ ' زاناں نیاراں پال مئے

2019/10/8

☆☆☆

زندان

ماگژن وارنگ ات وتی
 ءُ تَن ایر بُرنگ ات
 کوه کشک کتاں وتی
 ءُ جنگ زند ءُ لئیب جاہ
 مدام جیر اِتگ دل ءُ
 کدی بکند اں من وتی
 اے ہون ءُ رنگ ءُ سہری ءُ
 وتی تہ ءُ زوری ءُ
 گوں مرگ ءُ پہ بیا دیاں
 سر ءُ پہ من وتن دیاں
 ہمیشکہ گژن وارنگ ات
 ءُ تَن ایر بُرنگ ات
 زمین ءُ تَن ءُ پروشگ ءُ
 اے ہون زگریں رتنگ انت
 اے ہون زندگی منی
 وتن پہ زندمان بیت

☆☆☆

پہ ودار ء جند ء مرچی ذرائیں ارمان کل ات انت
کشک پاداں در لکشت انت راه کوه ء تل ات انت

باز ء سر ما یورپ ء کیت باز ترس ء چیر بوت
آجونی ء جنگ ء وهدے شھر ء میگ مل ات انت

وابجاه ء راستیں نیم ء لھتے مانش چیدگ ات
جاگھے انچیں اوں هست ات اود ء واہگ کل ات انت

من دو رنگ ء دیست انت مردم زندگی ء میگ ء
شیرکنیں لبرانی پشت ء ذرائیں کارپد بل ات انت

اے چہ پیمنیں سرچاراں جاہ ء بان ء ماڑیاں
کوه گوئیں یاگیانی جاہ شپ ء تل ات انت

بارا راھے شون داگ جند ء پیر ء مرشداں
شھر سریں تیرانی دیم ء مرد ہما کہ جل ات انت

کنت نمیران مرگ ہمل دور چاریں رہبراں
زندگی ء پھر ء شانے آاد ء کہ مل ات انت

زندگی

چھاں پچ کن دریگاں ندارہ بکن
 چار چاریں موسماں
 پرشنگ انت چوکا نچے ء
 گوات ء بد ء بستگ انت
 ء آرتگ انت مے میتگ ء
 دُراہ نلکیکیں جاورانٹ
 موسماں گوں اتلگ انت
 ٹپ ء ٹوریں ترانگ انت
 گوست ء رنگ ء زندگ انت
 مرچی ء چو مرتگ انت
 سھب ء چاہ ء نان چے
 دست ء کاپی ء کتاب
 راہ ء دراھیں چک ء پد
 باریں کئے داریت مارا بارت گوں
 ہشت ء پانزدہ منٹ است
 من کلاس ء پشت پکتاں
 لٹ وارت
 چون گوستاں گوسگیں وھد ء سپر

ماگوں وھدء چہ وتء بیتیں گسر

ء دورء در

پر شگلیں اے موسماں

ٹپء ٹوریں جونان لھتے چنگےء کپتگ انت

مھر وانیں سنگتان زندانی آں

زور آورء

باریں کے پشت کپیت

یا کسھاں مانیت بس

ء دگہ چندے مڑاہ داریں سراں

چو کہ ساہء دیدگاں نزیک تران

سگرانی واجہ انت

ء جنگاہء ہمبلاں

زندگ انتء چو کہ بولان مھکم انت

پر شگلیں موسماں گوں پشت کپتگ زندگی

بس ہمیش انت زندگی کہ مٹ اتگ

تو منی چندء وڈائے

من اوں تئی رنگء جناں

نوں دریگء بنداں چماں بندکناں

☆☆☆

یاد بنت آجوتی ء داں رپتگیں گلیں شہید
 گلزمین ء وارس انت ء 'ہاک ء شیدائیں مرید
 چوں شموشگ بنت جند ء ساه ء 'ارواه دیدء 'جان
 ساه بکشوک پیر ء 'ورناہ سرتائیں مئے جوان
 مامو ء گٹ ء سعادت جنگباہ ء چیدگ انت
 خالد ء 'دلجان ء ہوناں چم انگت گندگ انت
 میرل ء ارواہ ء تاہیر ء پہ جنگ ء سرگراں
 بیر ء گہرام ء 'جلیل ء چون بکشاں رستراں
 کپٹن ء ہونانی گیراں ایر کن گومازی ء
 گوں شہیداں دست ماں دستاں من ہمے جنگ بازی ء
 یوسفیں پنڈال چراگے درپش دنت تمپ ء مدام
 رازق ء گو برد کتھیں گل شہیداناں سلام
 اعظم ء ارواہ ء تاہیر گلزمین ء آجوتی
 شہسواریں اسلم ء ہمراہ داں زندگ آجوتی

گوں جمیل یعقوب ء زندگ کچھ کنٹیں سنکٹاں
 چاکریں جوش ء بچار کربان بوت پہ نوبتاں
 چی بہ لکھاں بے ستائیں کبرانی کسھاں
 کبر ء چاکر بہ بیتیں یا کہ کبر کازی ء
 وت وتی درور وت انت ء زندگاں راج ء دلاں
 جزبگاں سرریچاں پُنگ آجوتی ء پد جناں
 ترنگلیں ارساں نہ گواریت پسنی پہ عیدو ء
 نہ نسیر ء پشپداں ترسے دل ء کنتیں کدی
 سرچنڈیں سر رواں چو کہ کمال کھدائی ء
 زندگیں مرگانی راہاں درکپاں الیاس نذر
 چوں شموشگ بیت کچکول گوں سبکیں کندگاں
 جویریں بدواہاں نہ بکثیت ایں اسد گوں کنگراں
 میزراں انت گوں اسد ء ترانگاں اے زامراں
 میزراں انت گوں اسد ء ترانگاں اے زامراں
 ہمل ء بچکندگاں لرزینت تیا بے سرجم ء
 منصب ء کھولاں پناہے بیت تیا بے زر مئے
 مھکمیں بولانے داشتگ گل شہیداں اندر ء

چو بلند ء ' بالا پگرے بنت البرز ء سرا
 مل مروکیں آ غنیء گوں حلیم ء ' سالم ء
 ساہ ء بکثیت میرو ء گورانی دیپانیں مدام
 نہ بلوچستان سنئیں پہ ترمدریں پُسگاں
 ہید ء ' ہوناں سرچارانی بہ شکیت ہاک ء بوہ
 چہ پروم ء سرمتابیں بیت فاروق یے شہید
 یاد ء ' گیراں کنت ثار ء پہ مداہ کل کتور
 چیل ء پاد برمش جکساں کانئی ء چیل ء ' گراں
 رندپداں جنزیت کسان سالیں شہید مختار جان
 پہ بلوچستان ء نام ء دنت ہزاراں ساہ ء ' جان
 گوں نظام ء ٹھک ء ' بچکنداں ترمردی زاہر انت
 دیدگیں شئے ہک اسد انگت اے راہ ء رہبر انت
 سگراں پگر ء منیریں لالا مانیت کوہسراں
 درپش شور ء سرشماں دنتیں امیر جانے دگہ
 نک تیر دلجان ء ' بارگ زندگ انت دانکہ ابد
 گوں سبائیں میرل ء ہوناں گوں سبزاں ڈاک ء ' لد
 انگت ء گیراں کلات ء زندگ انت مہراب جان

شمس پرکانی ء پنداں ڈیھ ء سمسر سمبھاں
 آجونی بامانی متاگ بنت ورنایں شعیب
 مات بنداں ڈاڈر ء انگت علی شیر جتنگ انت
 کوہ سراں بمبور ء اکبر نشت ء جنگ ء ساڈی انت
 ماما مہندو ء زہیراں نالگ زی بزرگر ء
 پہ فتح جان چا پ ء 'صحت کرتگ جنگی سگراں
 زندگیں مرداں مڑاھانی امیر بخش ء 'مجید
 جیوگ ء پد جیوگ ء انگت اوں جیڑیت ایں حمید
 پد نہ کنزیت راجی جنز ء ماما نادر چلگری
 ہوناں رتچیت پہ زمین ء کنگریں صحت مری
 جنگی ایں مردانی کسہ بنت راجی دپتراں
 پہ وطن سالونک بوتگ سر ہزاراں ہیشی ایں
 گوں شہیدی جزبگاں اے کاروان ء راہی ایں
 گل شہیداں سد سلام باتیں بلوچستان تی
 گل شہیداں سد سلام باتیں بلوچستان تی

☆☆☆

مارا دُراھیں دنیا گندپت تھنائیں
مئے گوں زمین ء مھرے انجیں ہمراھیں

دُस्ताں گندیں دُस्ताں زانیں ما واللہ
انگت ساہ ء ما پہ ڈیھ ء بکشائیں

کَشک نہ اوشتاں راہ نداراں پہ کس ء
آ کہ چہ ما سگت مرچاں تھنائیں

نام نہ کنٹیں کس ء زندگ جزم گشاں
کرد مہ بیتیں مردم زند ء رسوائیں

چونیں شھے شھم گرانیں چہ دور ء
رژن نہ گندیت بالو انگت شیدائیں

پھراں مارا انچو گپتگ راست گش ئے
ڈیھ ء چی است ما چہ جنگ ء گستاں

کس نہ نندیت دیم پہ دیا گپ نہ جنت
پُشت ء منگ ء لھتے مردم گپائیں

یل تو مہ نازین شرنگیں شر بالاداں
ھمل مُلک ء جنگے کپتگ داواں

بہ بند پاداں توکل
بہ جُنز دور جنگل
یے یے

وتی ہیا لاں در ہمیل بہ
دچار بیت ہاں
یے

بیا پے دید
بہ مال چماں
یے ہاترا
یے

تیاب تین ایت ہون
برتچ ازل
یے
یے

نہ بنت پگر بندی
ندارے تو اوں سانکل
یے
یے

بہ گریواں پے کئے
مریت روچے ہمیل
یے
یے

مولانگ ۽ ملنگیں منی برمچار ۽ چار
شوهاز ۽ درکپیت وتی جند ۽ نہ کنت گار

گالیت اس وھدی تئی ویدگاں دل ۽
ھوناں گوں میچل ایت تئی مسکین سرڈگار

تئی پاد ۽ تراولانی ھک گم سلامت انت
زند ۽ را نام بکشیت چوئیں مرگ سد ہزار

ارواه زھیری انت پہ تئی دید ء گندک ء
بچکندے پہ دمبرگ دیم ء منی شھار

مٹائیت چنت رنگ دگہ زندگی بگش
سیاجی ء درنگ بیت منی ارواہ پہ ودار

آسر نہ کرت جنگ تئی لالو ء نظام
مٹائیت رنگ انچو نہ مٹت درچک ء ' دار

باندات ء گم چراگ ء وڈا دست ء پیڑ اتگ
چھکان ء دمکاں چست بیت سلمان سد ہزار

کینگ ور انت دل ء یا اگاں کست مازگاں
زانتکار ء ' سوہو آں کہ کتگ راہ جند ء گار

ھمل تخی تلب تو مکن رب ء کدرتاں
پہ گزنگی ء دات نہ کنت ھچ نیزگار

من ء در آ مدے مه لیک

بکند کہ ندیست باں
 در آمد ء چو باں پہ تو
 تو یک زردے ء بے کرار
 من یکے ء باں ولجہ کار
 پھل کرت تو کن ء
 وتی گلام ء دشتگیں
 کہ بندی انت تئی مھیرانی سائکلاں
 یل ء بکن
 دل ء مکن
 منی ء تئی بہ ترک انت دل
 بلوچ ء دود مٹ نہ بنت
 من ء اول بیت بے ترا
 ترا اول بیت بے من ء
 تو کمو کے بہ جیر بس
 کہ من پہ تو نہ بوتگاں
 ء تو چو کہ ء وڈا
 رمیزاں پہ من گپتگ ء
 من کد اے موکوئی

چہ آ زمان ء کپتگاں
 نہ پرشتگاں سلامتیاں
 تئی شادمانی ء گون شادباں
 کرارباں
 ودارباں
 توروج ء برانزاں گون بے
 ماہ ء برمشاں گون ہوار
 روج ء سوچ ء سینک ء
 شپ ء ریڈ ہورس بیر ء
 من ء ماشاگیں گوانزگ ء
 کرار بکشیت ساهتے
 کہ چم ادارے بند بنت
 نہ مانیت ھج
 نہ بوت ء ھج
 ھمے وڈا بکند ء من
 دوساھت ء شمشت باں
 تئی زھیر ء بزه ء
 من انچیں واب دیست باں

آجوتی جنگ ۽ مڑاھداریں سراں
پہ تپاکی سرگر ات نون سنگراں

جُتر ۽ لوٹاں سرجمی پیلو کناں
اے بلوچ ۽ دردواریں رھراں

ھور ۽ ۱ یک مُشتی اشانی وس نہ انت
زی ایں دروگ بند مرچی دیما پدراں

میر ۽ ۱ سردارانی کسہ آسہر انت
جھد ۽ وارس سرمچاریں بزگراں

شَن ۽ ۱ گرون ۽ سگت انت جنگ ۽ ساڈی آل
اے دبونکہ بند راجی کنگراں

زندگیں اکس

ٹھک دئے تو بچکنداں
 من و تء کناں بیگواہ
 ترا نگانی شہوہاں
 شب جتیںھیالاں گوں
 پہ تو گال یے کتاراں
 نوکیں کسہ یے کاراں
 کبریں شہید بیگ آں
 رہبرانی گیتاراں
 سرچاری کرداراں
 تو پدا دئے بچکند
 گوں من و تء کن نیادئے
 بے ترا بیتکاں من
 سہب بے کراں مئے
 شب چوشپ تھاراں مئے
 لبز بے تو بے جان انت
 و ش نہ انت ترا بیدئے

شہر ء دمکاں تر ء تاب
 دیتگ ایں آچم ء واب
 چوز انت من شیھو
 کہ پرشنت ارزان ء
 زندگی ء بیت تاوان
 واہگاں نہ بیت ایں جان
 ترانگانی گنج ء مت
 پہ من ء اگاں منگ
 بس تی زندگیں اکس یے
 گوانکو ء تھا گالیت
 شیرکنیں گوں چکنداں
 دل گشیت نمیراں انت
 پہ زمین ء وابیں بچ
 پہ پھازگ ء ڈیھ ء کوھاں نشنگ آگاہ انت
 دادگوں من ہمراہ انت
 دادگوں من ہمراہ انت

29 اپریل 2020

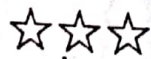
چست بیت دانکہ جھد ء مئے بیرک
تو نمیران ئے او شہید پیرک

کل کھور دانکہ گواش ء ، مچھی ء
گیر کائے تو ہرج مچھی ء
ٹھک ء ، بچکندگ گیر پیداکاں
من گنگ پہ تو زہیر پیداکاں
تئی ہا مجلس ٹھک ء ، بچکندگ
شھر ء و شکوش ء تاں ابد زندگ
تو پہ زوراکاں بوت ء اناحق
تو نمیران ئے او شہید پیرک

گلن گلاب ء ہون گواڈگ ء ، پلاں
رستگ ء ، سبزاں کوہی سر ٹلاں

زیریں پٹی ساز گمگین آں
 کل ارواہ ء راز گمگین آں
 بیت مونجا نون زاناں انجیری
 گرد ء کندگ اوں پہ شتا زہیری
 نشگ دیوان ئے زاناں گوں شے ہک
 تو نمیران ئے او شہید پیرک

آجونی جھد ء مرگ بر ہکیں
 پیر ء رندیں منزل ء یکتیں
 تو نہ کت رکت ہور یکجائیں
 ما دو بر نوکیں رنگے ء کائیں
 ملکوت نشگ مرچی ہیرانیں
 نورا گوں ہمراہاں نمیرانیں
 ہمتل ء پھر انت ء دل ء سدک
 تو نمیران ئے او شہید پیرک

بنت دوبر زندگ جاڑ جنگانی
توپکای دست ء ساڑ جنگانی

هٲنای هونانی بجن انت دست ء
مرچی بانور انت کاڑ جنگانی

زاناں رژناه انت باند بلوچانی
کسهاں کار انت لاڑ جنگانی

چون پد کنزراں چه وتی راه ء؟
بے کساک وشاں چاڑ جنگانی

هون سبزین انت سد هزار گواڑگ
سرپنگ انت مرچی ناڑ جنگانی

جهد بے مُز ء بهه نه بنت آسر
منزلے سر بنت تاڑ جنگانی

4 مئی 2020

تنگہ پچ ء ' تاباں چہ گوزگ لوٹیت بُرو دیمَا
اے جنگ انت ء ' ادا مارا مرگ لوٹیت بُرو دیمَا

گوں بدواہاں مڑ ء ' جنگ ء ' بدار ات دانکہ آجوتی
ہمے بیر انت بلوچانی گرگ لوٹیت بُرو دیمَا

بٹاکاں تو مجن جنگی ء ' نگداں پل کتابانی
نہ بیت پہ ننگ ء ' چھی سُرگ لوٹیت بُرو دیمَا

نہ اوشتیت وھد یک پیم ء ' مٹ انت نوبت ء ' باریگ
اے دنان ء ' چلنڈوکیں گپگ لوٹیت بُرو دیمَا

بُور پہ مادگیں گوکے دوسد تیر جاہ ء ' ایر کن
ترا جنگے گوں بدواہاں مڑگ لوٹیت بُرو دیمَا

4 جون 2020

نیم چمی ایں چارگ تئی گندوکی ءُ گندیے نہ انت
بے تو گش ءُ من زندگاں اے زندگی زندیے نہ انت

زاتاں ءُ زریاتاں نزانت، راجی سرپاں گول ہمسر انت
ہو چاکرانی پشد انت، برات گشتن ایں رندیے نہ انت

ساہ ءُ بھروسہ نیست مئے دروہیت مارا جاگہ یے
تئی ہاترا بس جلگی پہ من ودار نندیے نہ انت

ہر گپ ءُ پیسر گشتک یے بے مٹ ءُ بے درور تو ءُ
مرچاں گشیت سوچ ہمل ءُ اے مردی جندیے نہ انت

30 مئی 2020

لیلو لیل پہ شر جنگی زیم نازینگ
کوه ء یاگی جنگی سگر نازینگ

سر گچیناں جنگ مرداناں بولان ء
شہم گرانان بیل تپاکیں تکران ء
کتول سبز انت وھد بلوچ ء واتر ایت
شر ء گندگ روچے زاناں سھرا بیت
گام نشان انت جنزاناں پہ ہنکیناں
راہ ء راھی راھے پہ وت گیشیناں
وھد شناسیں راجی رہر نازینگ

جنگ گوز انت ء کرداں دپتر ساڑائیت
ھون چکاریں چولاں دریا مٹائیت
سج بخت ء ڈیھ ء برمشیت آجوئی
کئے پہ گازے پہ وت زوریت باجوئی؟
نام ء کئی ء چون نویسیت راج نویس
کئے بیت بامرد کئے بیت لگوریں شوم ھیس؟
وھد نہ کشتیں درستاں پدر نازینگ

31 مئی 2020

لوٹ اِتگ شر اے وڈا لڳاں
کسھے جنگ ۽ ساوڑ ۽ لڳاں

پھولاں هونیں کپن گور ۽ بدیاں
بچ آجونی پہ سر ۽ بدیاں
گواڈگ ۽ دشت ۽ انقلاب گشاں
آجونی کئیت دراهیں واب گشاں
من هے زانت ۽ پہ مڑاھ لڳاں

لبراں هاڪاں هواریں سر داتگ
رتلگیں هوناں انچو بر داتگ
رُمب اِتگ سَے ۽ چار پیداکاں
هور بوتان هوار پیداکاں
چکّیں گوران ۽ باهڑ ۽ لڳاں

شُرءُ زیمِر وِتن توار ءِ ایں
 ہون سھریں کپن توار ءِ ایں
 سر بگر سر بدئے بگر ساہ آں
 نیم راہ ءِ مہ ذروہ ہمراہ آں
 نام ءِ تئی ہمل ءِ وڈا لگاں

دُرسِت ویران دَرِیگ ءِ دروازگ
 دِسِت کِپِیت کئے ترا پہ شوہازگ
 یتدگ ءِ چارگ انت بے گواہی
 وھد گوں تو نہ کنت ہمراہی
 گوں نئے جنگ ءِ تو پڑا لگاں

کھول ءِ سوگند پہ وِتا وارنگ
 چو نہ انت کہ ما ناگت ءِ وارنگ
 گشتن آں جان ءِ ساہ ءِ بکشاہاں
 مئے ہمیش آں متاہ بکشاہاں
 داستانے ما اے مڑا لگاں

7 مئی 2020

☆☆☆

جنگ بہ مانیت جنگ ء باج ء ' پرش مہ بیت؟
اے و نہ بوتگ باید دیم ء ' چش مہ بیت

چپ ء گندیت راست ء ' ہچ دل گوش نہ دنت
اگل بہ دروہیت مرد ء گندے ہوش مہ بیت

نیک ء ' بد شر ء ' شرّاں، دیما بیار ء ' پدر کن
تو کہ لوٹے دیما پُرشٹ ء ' پرش مہ بیت

دست ء بندوک انت نسیب ء ' تی بندیک
لوٹے اگاں تو گگ مہ بیت ء ' پوش مہ بیت

گوں من بیٹ یا بدواہاں ہم نیاد بہ بیت
اے جنگ ء کس باید دست ء ' گوش مہ بیت

ہمل پگر ء واگ ء مہکم دار چداں چہ جنزان کن
دست ء کلم تی ایر مہ بیت ایر موش مہ بیت

10 مئی 2020

دز گراں مرگ ء مڑاھاں زندگی ء سر گراں
ڈیھ ء رھنیں وائے موکاں آجوتی ء پہ مراں

سیت ء 'تاوان چارگی چے جنگ اوشتاگ سر ء
راھے پما نکش اتگ مئے مھروانیں رھبر ء
چہ من پد سد کثیت بندیتیں کپن ہیشی سر ء
رتلگنیں ہون ء ہساباں جوڑیں بدواھاں گراں
ڈیھ ء رھنیں وائے موکاں آجوتی ء پہ مراں

گتے چہ من پیش کپتگ کسے چہ من پد اوں کنیت
 جنگ اے داں آجوتی ء روج ء پیما روت ء کنیت
 کس دل ء دجہم مہ بیت کہ مرگ پہ من نوں نیت
 مرچی ء بانداں یا کہ مدتے ء رند کنیت
 گھ ہمیش انت مرچی پڑوشاں مرگ ء زند ء سیمسراں
 ڈیھ ء رھیں وائے موکاں آجوتی ء پہ مراں

گلزمین ہوناں گوں ہئی کنت ترا سالونک تئی
 کنیت ترا امبازاں زوریت چو کہ بانور ء وتی
 اے بری دیوانگیں ہمل گوں ہمراہاں وتی
 سیمسراں مرگ ء نہ اوشتیت کنت پہ تو زندگی
 چو گروک ء شہم بندیت چو کہ بئی کو کراں
 ڈیھ ء رھیں وائے موکاں آجوتی ء پہ مراں

1 جون 2020

لوٹاں جھد ۽ مٹین ایں مرگ ۽ دائم پرش دین
هون زمین ۽ رنگین ایں مرگ ۽ دائم پرش دین

پیر ۽ بدل باندات نہ ہاں، زندنداریت بستارے
زور ۽ زوراں لمبین ایں مرگ ۽ دائم پرش دین

3 جون 2020

بہ کن لہزاں وتی سنگر، برو جنگ ۽ بہ مرنگ ۽
مہ ترس مرگ ۽ مہ بو واتر، برو جنگ ۽ بہ مرنگ ۽

گت آنت انگر بداں میتگ ۽ بُرت انت کاڑ زندان آں
نہ متنگ راہ پہ تو در، برو جنگ ۽ بہ مرنگ ۽
وتا گند ۽ بکن باور، برو جنگ ۽ بہ مرنگ ۽

7 مئی 2020

راستی

شبِ شپا دیں استالاں
 روچِ برہنگیں ساہگ
 کسھانی آمینِ انت
 دروگ چوموز اتیگِ ء
 رُپتگِ انت ء تا پایاں
 راستِ ء کدرِ ء کیمتِ ھچ
 ہر کسِ ء وتی رنگِ ء
 سَنگے ء ھدا یے است
 ما پمیشکے بے دینِ ایں
 کہ سر نہ کنت مئے سجدہ
 اے ھدا ھاں سَنگانی
 راستِ ء دروگِ ء میا نچی ء
 کسھے نمیرانِ انت
 مرتگیں کتابانی راستی ء من شوہازاں
 لبرازاں زِند بکشایاں

پُونمیریں سُکراتِ
 زہرِ کدھاں نوشاں
 یا چوہِ نوئے روچے
 بُنِ گراں من چار راہاں
 یا کہ من چو الحاجِ
 پاہوئے بیاں لونجاں
 بلے راستیِ کناں پدِ ر
 سُرمگیں پہ بولانِ
 جنگِ برکناں وھدے
 ھو ردوم زوراں بیت
 راستیِ گلیں رکتہ
 دپتراں نمیراں بیت
 دروگ گارِ بیکواہ بیت
 گلہِ پُرشاں بانزل
 آجوتیِ رسیت لہزاں

دل ۽ دريھلگ

مکھين ساڻجي، زامران ڏيڏگين
 زندگين دل مني ڇه شتا دريگين
 پيرء آجوتِي ۽ ساهء سر داتگ انت، من جگر داتگ انت
 پشت ڪنزگ نه بيت منزل ۽ راهي آں ڪشڪء درداتگ انت
 متنگين هڪل يه توکله ريڏگين
 زندگين دل مني ڇه شتا دريگين

دیدگاں شہم دنت ہون مان اُنت ابد، یک بیت پہ تو سد
 کشک کوہ ءِ گراں، آس ءِ جل انکراں، مانہ بنیں چک ءِ پد
 ہون نکشینگ اُنت، ڈن ما سیر لگیں
 زندگیں دل منی پہ شا دریلگیں
 جیڑ اتگ ما وتن، چچ گریں سیمسراں، کوہ ءِ نیلیں زراں
 پرش دنیں دژ مناں مان نیاریں اشاں ٹوپ ءِ گوں لشکراں
 تیر بے برمش باں ما بزاں مرتگیں
 زندگیں دل منی پہ شا دریلگیں
 کوپگاں پہ شمعے ایر مئے توکل انت، دیم ءِ بس منزل انت
 سنکٹاں گوں شا ہور ءِ یکجاہاں ما گلزمین مئے دل انت
 تیر ما آس اتگ پہ شا چیدگیں
 زندگیں دل منی پہ شا دریلگیں
 شائریں ہمل آں، من امیر نوتک آں تیرنوں بوتگ آں
 زوریں بدواہگ ءِ پھر ءِ شان ءِ کلات، درست بورینگ آں
 وتن کاروان بوتگیں مرتگیں
 زندگیں دل منی پہ شا دریلگیں

9 جون 2020

☆☆☆

پد نہ کنز اتاں پُشت ءِ جنگ مئے سرا کپتگ
چے کن ئے گوں بدواہ ءِ آ نُوں گوں ترا کپتگ

هون ءِ هار ملان انت جنگ ءِ جار پیداکیں
سرمتائیں ورنہے سر ما سگر ءِ کپتگ

انچو نیل ءِ ' ہمرہاں دیم دژمن ءِ داشتگ
مرگ پہ ما ارزائیں گران لشکر ءِ کپتگ

تیراں دُرُوہتگ مارا جابہ دُرست ہالیگاں
بامسار ءِ بندائیں جنگ دیگر ءِ کپتگ

26 اپریل 2020

پہ ہائل ء مرید ما، پہ گلزمین ء اسلم ایں
مئے اشک ء چھرگ ء 'شبیں مئے زمین ء دروشمیں

ما سگرانی بیل ء 'یار نہ دیست وھدے گیگ ء 'وار
پہ ہون ہاکاں ما رجیں، مئے فلسفہ گڑاں سُمیں

بہ گندیں دیم ء دژمن ء گل ء پہ بال چست ہیں
اے سھت پہ مئے سکتاں چو شادھانی مومیں

اد ء تپنگ ء 'تیر اِتاں، بُشتاں دیاراں دور سریں
ہا لگور ہم گُش اَنت منا زمین ء ہم گیں

نہ اوشتاں سکیاں کدی، وتی گوں براتاں ھمدلیں
گُش اَنت وھد ء سکی ء کجا اے جنگ ء مومیں

9 جون 2020

مہ رند ایوک ء ' تھنا مہ چار آستونک ء
پُرشیت دار تئی یا کہ مار آستونک ء

شہار دستے کسانیں یا ملگے بالاد
زبان ء ' کنول ندار انت کرار آستونک ء

سِدان انت دور گشے سانکے گلامانی
بچار نیست دگہ سرچار آستونک ء

من پیرگاہ ء تئی چندے لبر گار گنگ
وتی بہ چند کُلاه ء بدار آستونک ء

ہمے گُمان منا واب ء ' آگھی ء بیت
مہ کنت کسے تئی داگ دار آستونک ء

شراب دوشی گشے رتکگاں تئی پندول ء
کسے ء دیستگاں سہمی گُمار آستونک ء

ہمے دمان ء سِدیت ساہ ہمَل ء زاناں
بہ کنت گوات تئی دزگھار آستونک ء

14 مئی 2020

گلگ مہ کن

سگراں ہون بہ ریچ آجوی سبزیت بلیں
 کوپگاں پنچی یے گر کی یے تئی ہمراہ بہ بیت
 آس ءؑ سودگی سوچیت ترا پیلانیت
 جزم ءؑ سدک بکن بولان پہ بولان ءؑ بہ بو
 چھرگ ءؑ تئی بہ جنت جھد منی دوستانی
 گرم ءؑ سرد، سکی ءؑ سوری اول مداراں راہ ءؑ
 درتہ پچی اے شپادی ترا پرش دات نہ کنت
 گیش باورتی بہ بیت شک گمان ءؑ چہ در
 راہ گیش انت گڑا شک تئی پاداں کنیت کپیت
 دروہی انت نیل ترا

شیریں شہیدانی منی
 کوپکیں براس ء
 مڑاہ داریں یلیں آریپ ء
 گوں تودز بندی انت ارز انت
 اگاں پوہ توبہ بے
 توہماز ہم ء سراپا دشا دء گردے
 اے ہیال ء اوں بدارز ہم نہ بکشاں کس ء
 گیش ہما انت کہ وتی آجوئی ء موکیت انت
 ہوت مرداں ہمے پُنگ کہ وتی ساہ ء بکشاں
 نشکلیں ما تو دائم ء پندل سازیں
 چپ ء چا گرد ء و تا پرچی ء چیدگ بہ کنیں
 زندگی انچو بکن
 کس تی زنگ ء اوں مہ جنت
 او منی بلی منی ہمراہ وتی پاداں
 وتی دستاں گوں مہ گڈ

☆☆☆

لیلو لیل کناں لال ء را
لال ء را کسان سال ء را

لال کہ مئے رُدیت ورنہ بیت
راجی پُتگاں ہمراہ بیت
مُوکیت ایں تیاب ء ڈاکاں
مسکیں گلزمین ء ہاکاں

گشّ ایت دژمناں چہ ڈیھ ء
بیگواہ کنت اشانی یھ ء
راہ ء روت گلیں ریحان ء
گردیت کوہسراں بولان ء

تیراں وارت وتی دلبد ء
پُشت ء چک نہ جنت آ زند ء
پھراں مات کنت بازار ء
چہ راجی پھتوئیں جھدکار ء

7 مئی 2020

سر بدئے ء ' بہ زور آجوتی
دیدگ ء ' چم ء نور آجوتی

جابه ء شتر ء ' تیر ہر دو مان
ہر دوئیناں گوں ہور آجوتی

کوچک ء براس مردماں زرتگ
بوتگاں چ تو ہور آجوتی

15 مئی 2020

پھراں پہ وٲن سالونک آں
 سالونک آں شہیدیں ہمراہ
 جنگ ء وارس آں شیدا آں
 ساہ آں پہ وٲن بکشا آں
 ہمراہاں نہ دُروہ انت راہ آں
 کھولاں پہ سَراں بکشا آں
 کوہ آں نشتگاں جنگا آں
 پلے سَستگاں گستا آں
 روج ء کئے گُشیت دروگے بس
 رژن ء داشت نہ کنت ایں ہچ کس
 دیدار ء سمیر زندگ باں
 جنگاہ آں پدا گندگ باں
 تیراں پہ بداں سوہان انت
 انگت نشتگاں کوہان انت
 ویراں باں بدانی سگر

لذیت چہ ادا اے لشکر
 ڈیھ ء آجوتی مانسانیت
 وھدے ہر بلوچ شاداں بیت
 بیرک رُز بیت سے رنگیں
 انگت پہ زمین ء جنگیں
 ہوئیں ما شُما یکجاہ ایں
 روچے پہ زمین ء کائیں
 آ کہ چہ من ء پیش رپت انت
 دلبد ء زمین ء وپت انت
 ہجیر آ نہ بنتیں بے حال
 یاد اش نوک بنتیں ہر سال
 رُکت کس نہ انت یکجاہ ایں
 دانکہ آجوتی ہمراہ ایں
 ساہ آں پہ وتن بکشائیں
 رکت ما نہ ایں یکجاہ ایں
 رکت ما نہ بییں یکجاہ ایں

"دے پکند"

منی آجو تہیں بلی
 تئی اھوال شنگ انت کہ
 توراجی اُزراں داتگ تاوان
 ء کشگ بے میار بازیں
 توراجی سیت ء نپ کرتگ انت پادمال
 نزاٹگ تووتی جند ء نپ ء تاوان
 تئی پشت ء اجب رنگیں ادا
 کہ کن انت مردم
 کہ تو بدواہ بوتگ ءے جنزء
 تو بد بُرتگ
 کہ تئی ننگ دژ مناں بستگ
 داں ھپت روج ء

پیشکہ تو وتی جندے

شمشک کد

کہ من ءچہ پد دگہ

بی ایل ایپ یے استیں

منی کد ءچے بالانت

من ءچہ ہجر نہ بکشیت انت

بلے انگت تی بے باوریں

دوستاں

نہ کنت باور

کہ تو بدواہ بے جنزے

وتی جند ءکنے ار جان

بے بر مشیں تپنگانی

تی نام ءپد ءپشت ءدگہ نامے جھاں پر کنت

کہ ساچو راجی بدواہ یے

کہ ساچو بے سماء سنجیں سنگت یے بوتگ

کہ ساچو پوتی راج ءپہ بدواہگ یے بوتگ

نہ کنت انگت من ءباور

سچ رنگ ء
 تو بچکند ء بگش مرچی
 کہ ساچورا جی بامردے
 ساچوزندگیں مردے
 ساچوداں ابد مانیت
 کہ ساچو پھمٹگ باندا
 اگاں مرچی اے رنگ ء بیت
 ہر کس پہ وتا بیتیں
 تہ من بلکیں نہ ماناں ء
 منی بچکند مانیت ایں
 منی بچکند مانیت ایں.....!
 کہ منی گفتار ء گالاں چے
 ہمے یکیں سبک مانیت
 کہ راجی جنر
 پہ آجونی مراد ء منزل ء جنریت
 ☆☆☆

کے گُشیت چہ ترا من شزاراں بلے
من ترا زندگی دوست داراں بلے

ڈیھ ء ہر نیمگ ء آس ء ہا کشانی انت
گھار دگ ء سرا برات زندانی انت
گریوگ ء ہیسلگیں ہردمان مادراں
گرک مان رتلیگیں ڈیھ ء بچاں براں
اے وڑیں نوبتاں چوں بچاراں بلے

جون گیابانے ء کپتگاں بے نشان
جاوراں اے وڑیں گنگ بیتیں زبان
کس ترس ء نہ گپیت نام ء بدواہگ ء
چو گشے دژمناں آ وتی ساہگ ء
راج ء ورنہ گشے بے تواراں بلے

13 جون 2020

من آں تھنا ء ' جنگجاء یے
نہ دوستے نہ کہ ہمراہ یے

مدامی جاک ء ' کوکار انت
من ء ' گون کپتک داواے

زہیراں گور جنگ مارا
ودار انت پے تو بیگاھے

نہ بیتیں ہج وڈا باوست
اگاں دیم ء ' تنی رسواھے

کدم جند ء ' مہ دروہنت ایں
شپ ء ' را است بانگواھے

وتا پُروشیت ء ' تزاریت
گنوک ء ' سرتنگ راھے

منی ہنکین ء آ دیم ء
وپایاں رست کنت جاھے

کجا دُروہیت ء یل کنٹیں
نہ بیت زانگ گشے ساھے

زمین ء آس پو بوتگ
اگاں تنگ ء دگہ جاھے

گنوکاں کہ گنو کے رست
کناں شور ء رواں راھے

ترا ہمتل کئے ء گُشنگ
نہ کوکارے نہ است واھے

12 جون 2020

☆☆☆

تئی بازار بُن گپنگ منی دراهیں وٲن روک انت
مے ورنہ بیگواہاں شے لٹانی پَن روک انت

گلامی ء بدیں آس ء نہ اے منگ نہ آ منگ
اشی ء چم ارسیک انت ء آئی ء بدن روک انت

13 جون 2020

جند ء وٲی بچار تو اے سر نہ کرز اتگ
اوہ ءے ترا بہ بات تو سگر نہ کرز اتگ

نشگ تو جھل ء بُرز کنے وٲ ء گلہ ء
دیوار ء گپ ء بل تو اے در نہ کرز اتگ

6 مئی 2020

هون وارنگ انکلاب ء انگه چک ء پد نه بیت
وت وتی بچاں که وارتنی په وتا وت بد نه بیت

توکلان مهکم بدار ات اوست ء اول برجم کن ات
تیر اے رندی در اتلگ چه نشان ء رد نه بیت

لیب گوکرتاں بکن گوں مات ریهان آں گش انت
دیم هونیاں بلوچ ء نوں چد ء دیم هد نه بیت

گار هاکاں بیت وهدے کس پُراں دزموش نه کنت
اے بزان ات په حساب ء یک هچ برسد نه بیت

سرکجا داں چیر داتیں دور ء درملکاں گتیں؟
مرگ کنیت ایں روچه پما زاناں رند ء پد نه بیت

5 مئی 2020

ھوناں گوں ما وپا ءِ وتی رکش کش اِتگ
ساہ ءِ نداشت پرواہ وتی سر اوں بکش اِتگ

اے رکش ءِ تراولانی کدم مئے نشانی انت
دراجیں سپر مئے ایشک ءِ زمین ءِ گوں نکش اِتگ

26 اپریل 2020

گلزمین پھراں تئی سالونک باں
پہ بداں من آس ءِ ' جل باں روک باں

ہر کدم تئی آجونی ءِ جنز اِتگ
مرگ ءِ دیما زندگی یے موک اِتگ
شیشمیں شار ءِ ' بشانگ یل گُتاں
زندگیں ارمان ہاکاں کل گُتاں
ھون چہ تو آجونی لوٹوک باں

4 جون 2020

مُرتگیناں مہ دنت جنازہ کس
زندگاں گوں بہ بیت یکے بس

نہ الف آجوی نہ میم مھر ء
مے نیب ء نہ بوت ہاک ء جس

کتے ء پاد کش ات انت کتی
ہرکے پنج اتگ نہ بوتگ وس

تنگ انت جند ء ہوناں بنی آدم
چو کہ مگراز ء جند ء لٹناں گس

چار اتگ جاھے نشتگاں تھنا
بوتگاں زند چہ ترا بے وس

10 جون 2020

منی وپا ء ' منی مہر ء منزلیں بولان
مے پگر چلتن ء بُرزی ء ' مے دیں بولان

توار تُوپک ء شنگیت چو گرمی ء باگ ء
بچار گرمی ء کچج ء کہ تراولیں بولان

گوں ہون ء ترپے ء سبزنت رستگیں گواڑگ
اے جنگ انچو روانیں کہ جنگلیں بولان

بجاناں راگ سُراناں منی دل ء دریہلگ
ہا انت شوان کہ رپتگ نُوں بے نلیں بولان

چہ ہون ء ہار ء ہا دیم یک دنتیں روج
بزان شادہ ء روج انت یا گلیں (گل انت) بولان

سدان ء ' ہور کپانیں نُوں ہر کجا ہر کس
مزانیں دیم پہ تیاب ء کہ ہملیں بولان

3 مئی 2020

من وابے آں تو منا دیدگاں بہ بند ء بہ بُر
چو ہون ء چول جنان ء دل ء کناں تئی ہبر

منی کُشدہ منی جند ء لنگ انت زاناں
منی پہ مرگ ء مہ گرے، ء منا پہ چوش مہ زر

چو کنوش ء شینگ ء واین بنت منی دیدگ
بزان کندگاں چوئیں تیگ آں بوتگ اسر

منی اے اشک تئی دیدگ ء دلاں کپتگ
زبان سیاھے ء زاناں گتگ نوں مارا نزر

تيا بءء ٲٲول اٲٲك اٲٲ ءء شائراٲ مونجا
كشٲ كٲ مرگ ءء منٲ زندگٲ گٲگ آسر

برٲ شٲبن گٲگ دٲٲگ چهر دروھاپ ٲٲ
اگٲ تو دروگ نہ گٲگ چٲ اٲٲ راتٲن ھر

روا جاٲ بال نہ كٲٲ ءء نہ روءٲ ھچ جاہ ءء
چو ھر ءء مرگ ءء كدو ھر دو بوٲگاٲ شرٲر

مٲٲ بد دوا چو لگوراني ٲٲٲا بد ھال اٲٲ
زمٲن ٲٲ ٲٲ وٲ نہ زورٲٲ نہ بنٲ ارش ءء سر

ما جٲراٲگ كٲ ترا چون اٲوك ءء چارٲٲ
ٲچانٲن كٲشك بلٲ ٲٲ منا نہ بوٲگ سر

9 جون 2020

تو کاگدے بہ لک منارا اوں سئی بکن
ہر دیں منا نہ زورے زہیراں وتی بکن

اے چوئیں راہے منز لے درنیت انگت ء
گامے رواں من دیم ء تو چکے پدی بکن

اوگارتگ تیاب ء دگہ میریں ہمل یے
کلمت نوں پہ وت ء دگہ یک یے ودی بکن

کننگ چکاریں پند منا سر کن جاھے ء
رژنائی ء من زوراں شپ ء تو وتی بکن

دُروہیت منارا جاگے بلیں منی زبان
کردار نیت گنگ اگاں زندگی بکن

شرے اڑیناں بلیں ترا ہمل ء بکش
گپ ء مکش گوں ہچ کس ء تو شاری بکن

لھتیں آس لہزاں مان کے درد جان ء پر
زندگی ء سرگوز کن کاگدیں جھان ء در

جنگ ء 'جاک یک پیم ء میتگ ء رُد انت میتگ ء
بیا تنگ یے بڈا کن نگ، نام ء 'شان ء مر

اُمر داں کدی کُٹیت نشتگاں من رھپاراں
ملکوت بیا مرچی داتگیں زبان ء رگر

شیشگانی تنگ ء دو گلاس چی کنت انت
لھتیں ترمپ گون کپتگ مرچی آزمان ء زر

کُنگ بوتگ ات چاگرد مئے وڈا گشے ہمل
چو گشے زبان ء را گلہ ء 'شگانے پر

سپاھی کوہاں آگاہ انت اے جنگ ء منزل ء سرکن
ہما کہ گوں من ہمراہ انت اے جنگ ء منزل ء سرکن

پیادگ انگت ء ساڈی سرء ساہاں کن انت دست ء
سوار ء یل کہ بے راہ انت اے جنگ ء منزل ء سرکن

مہ بجیت چہ وتی کنولاں مہ کنزیت پشت چہ جنگ ء
بلوچ ء دوست ء دوزواہ انت اے جنگ ء منزل ء سرکن

مہ زر پہ مال ء مڈیاں یلہ دئے مہر ء زلیاں
پہ ڈیھ ء جنگ ء داوا انت اے جنگ ء منزل ء سرکن

نہ کنتیں آ گلگ ہجر، ء سگ ایت گزنگی واری
منی آ دیدگ ء ساہ انت اے جنگ ء منزل ء سرکن

مدامی سگراں نشگ بداں پہ تیر سوهانیت
منی کوہانی آ براہ انت اے جنگ ء منزل ء سرکن

ما دلجم کرتگاں ہائیک تمرداں توکل ء جزبگ
پمن باندات رژناہ انت اے جنگ ء منزل ء سرکن

لگوراں پل تو ھمتل کہ پہ وت زند شوہازنت
تراگوں یکے ھمراہ انت اے جنگ ۽ منزل ۽ سرکن

دمبرتگ مردمانی تب ۽ دارگ ۽ نوں ما
واتر نہ بنیں نیائیں کسی چارگ ۽ نوں ما

ہر کس کہ ہرجاہ روت وتی راہ ۽ وت بزاں
رہشون ۽ گشت رہبر ۽ گشت بارگ ۽ نوں ما

20 جون 2020

شیکگاں گوات ۽ کپان انت زندگی ۽ تاک ۽ ۽ پن
موسم ۽ چتکاں نہ گواہیت برہنگیں لاش ۽ ۽ کپن

اے وڑ ۽ اے وھد باجو کنت منا جنگ ۽ ۽ گم ۽
بے سریں ہمراہاں کرتگ پیرگاہ جند ۽ ۽ مزن

چاگری اھدے نہ انت کہ تتلگیں مرد باجو انت
آجونی جنگانی واسۂ یل کنگ بنتیں وتن

ھڑم گپت جان ۽ منی ہر بند ۽ ۽ بوگ اے ساھت ۽
پہ دو کلدار ۽ کہ ناچ انت شیشگ ۽ ۽ ماھیں بدن

پہ وتی مرگ ۽ من انچیں دوا کتگ ھمل سچی
چہ من ۽ ۽ پد موتک بیار انت سبزین کوچک ڈاک ۽ ۽ ڈن

باندیں مارا چو ہدا مہ کشیت
جند ندری ءِ واہش ءِ مہ کشیت

نوں ہمیش انت ودار آسر اتگ
جنگ نوں پیرا وتا مہ کشیت

چچو ارمان داشتگ ات مات ءِ
بچ باند اشال پدا مہ کشیت

کنیت سبزیت آجوی روچے
اے گلامی اگن ترا مہ کشیت

جند ءِ دست ءِ مہ دنت بدواہ ءِ
براتے مارا پے آسرا مہ کشیت

اتلگیں انچیں جاھے ء تھنا

ایوکی مارا ایوک ء مہ گُشیت

بوٹگیں چہ گسر وتی راہ ء

اے سپر مارا دیترا مہ گُشیت

جاڈو ء وھد ء کرن پرگوستگ

زھگ ء ریشانی ہاترا مہ گُشیت

ماء ' تو یک بنیں پدا روچے

مھر کے وتی دل ء مہ گُشیت

ما وتی زند ء ' مرگ ء واھندیں

کس مارا نوں پہ ہدا مہ گُشیت

گشت نہ کن ہمل ء دگہ کے

وت وتی جند ء بے بلا مہ گُشیت

دلِ کامریڈیں بانک

منی دلِ کامریڈیں بانک

تئی مہبت کہ جنگِ ساہِ گوں ساہِ کشیت

گُشِ نئے کہ تیراں تو اربتگ چو منگلک

ءِ ٹوپِ بمباں تئی پادِ پادینکِ برمشِ گونِ انت

تو گندگِ نئے زمینِ ہونِ انت

تئی مہبت شہیدِ بوتگ

یا بندی جاہِ بزاں کہ بندِ انت

منی دلِ کامریڈیں بانک

تئی پن ۽ مزواک آمراں گوں من کشک کشاں

مہبت ۽ نوکیں نامے دگہ دیاں من

لج ۽ ننگ ۽

زبان ۽ جنگ ۽

زمین ۽ جنگ ۽

تئی دوست ۽ دوستیگیں ساہ دا تگ

بلے منی کا مریدیں بانک وتن ندا تگ

تئی مھر ۽ گڈی گنوک ۽

پہ تو اے شیر بستگ

منا پھل کن کہ زندگی ۽ تراچہ پیسر

زمین ۽ داستامن ساہ دا تگ

وتن نہ دا تگ

نشتگاں پاواں اڑینگ مے سپر
کسے ءِ یل کہ نہ بیتیں آ ہر

بوہ تپاکی ءِ نہ جنتیں کیلگ آں
اتلگیں ہامین ءِ مڑاں بے ثمر

کشک سر باں منزله ءِ پہ روگ
چل ءِ لیگاراں بہ شوداں راہ ءِ در

نشگیں امیت بُریں ما ءِ تو
دستگے گواہیت ناں شرّیں پتر

جنگ لکگ بخت گوں ہونیں ہتیاں
یل گاجیل تو مکن زیر ءِ زبر

جیوگ ءِ ءِ من نہ زاناں تو کئے ءِ
پدر ءِ انت مریچی دُراہیں شَر ءِ شَر

لوٹ اِتگ ما مانیں راہ ءِ بہ گر
ما نہ گُشگ لندن ءِ مارا بہ بر

گرونگی پہ سنگ مہ بند لاپ ءِ وتی
ہرچی داریت تو وتی لاپ ءِ بہ ور

چون رستیں ما ادا اے منزل ءِ؟
بے نہ کُت ما کپتلیں ہاک ءِ ہمر

کینگاں منیل ریزگ ءِ پہ دژمناں
جند ءِ برات ءِ گول بہ بے شیر ءِ شکر

ہاک ءِ شیدا زانگ ءِ انت کیمت ءِ
ڈیھ رھیں لوٹیت چہ ما ساہ ءِ سَر

نہ لوٹاں کہ منا کتے بہ چاریت
ترا چو دیدگ ء ۛ چتاں بہ داریت

منی شتراں وتی چم ء ۛ دل ء گن
منا پد تئی دل ء کسے مہ چاریت

منی لہزاں تو بانزل پہ کناں یو
اشاں پہ آگیک ء کسے مہ داریت

من روج ء ہر شب ء گوں ہلوت ء آں
سباہ ء پہ من شوکیں شر بیاریت

ما بچکند ء سوداگر ما بچکندگ بھر کن ایں
مرگ ء ذروہ ایں دروہاپیں زند ء زندگ بھر کن ایں

28 اپریل 2020

همودا من هلاس باا اے زندگی بناه بيت
کدی په جنگ شکلیں کدی په ارس ء ' آه بيت

ما انچو هور بوتگیں گوں یکے دومی ء بکش
کجا که چم بند باا جهان روژناه بيت

من واهگاں په زندگاں اے زندگی تئی منی
همودا کثیت الم ء همودا چه بناه بيت

تو مهرء گڈسری منی نشانیاں په زندگ ء
منا چه پد ترا منی که نام چو دپ ء بيت

من په تو چم راهسراں ودار ء گلن کرتگاں
تو بیائے زاناں په منا که مهرباں هدا بيت

تئی توار پاد کن منا چه کبر ء وپتگیں
گُشے نزانت اے وڈا سلو مئے بے وپا بيت

بزاں نوں وھد مٹ بوتگ

وھد ء لوٹ نوں مٹ اُنت
 مھر ء لوٹ ہم وگراں
 نوں آ وھد ء را وھد گوستگ
 کہ شے ء پہ وتی هانی ء
 ھپتاء ء ھپت جاہ ء جتگ سیم آں
 ء داگ داتگ
 ء هانی شرتاں بکشا تگ
 پداز یارت ء پیراں چے
 گتگ دست بندی ء ارز کہ
 منا هانی ء بکشائے
 چہ میریں چا کر ء دستاں
 مروچی وھد بر گشتگ
 مُریداں سینگ ء آسے پہ بدواھگاں داشتگ
 وتی هانی ء مھراں داتگ
 انچو دیم هونی
 ء بچکندگ پہ سرداتگ
 زمین ء موگک ء رھنیں
 بزاں نو وھد مٹ بوتتاں

مناچہ پد

مناچہ پداے ایوکی ترا تھا وراں کنت
ترا پمن زہیر کنت
ملور بے کتاباں دست موش کنے
کلم کجائی گار بیت

سمانہ بیت

کاپی ءاوں گوات بارت

دور دنت

ءچاہ ء پیالہ ء کہ تو

مدام دست جن ءے وتی

ترا منی ہیال کنیت کہ

چاہ ءا کسے راہ دیاں

جواب کنت پانہ کنت

پدائی ارس گلگل ء

انارکاں شیپ گران بنت

تو دست ء پم من دراج کن ءے

ء من نہ باں

اے ایوکی ترا تھا وراں کنت

پہ دست موش کتاب دست کپاں ترا
کلم تئی جیگ ء مان جنگ
سما کن ء

تاں کاپی ء تئی چم کپاں
منی کہ نام بنشتہ ایں
تو چار ء اے بنشتہ ء
کہ نام من وت نوی سنگ
ء دیما جان پر گنگ
تئی دل گشی کرو ج نام ء یکمرا
ء کاپی ء اوں آس دے
بلے تئی دست -----

باکس ء پہ ٹالے ء کہ ٹال بنت
انا گہ ء تو تچ گڈ ء
منارا رگند ء گوں وتا
کہ روہ ء گوں تئی بستگ آں
چہ دُرستاں گامے گو سنگ آں
زمین ء مھر ء ہاترا
نہ مُرتگاں من زندگاں
ء نوکی واب کپتگاں

بہ جیڑ

تراچہ پیش اے زندگیء

چچو رنگ مٹ اتگ

تو چار اتگ

تو جیڑ اتگ تراچہ پیش مردماں

چے پیٹیم زندگی گنگ

مروچیء چہ لھتے سال پیسراء

اے ہلک چون بوتگ انت

ندیگ تو

کرناں پیش مردم ء اے پیش سواس کرتگ انت
تگرد جوڈ کرتگاں

پنداں باز بُراتگ

تراچہ پیش تو سر پدے اے جنگ چوکے ء کنگ
تئی دستاں آرتگ سرکتگ

تووش واب بوتگ ء

سامنہ بوتگ هج ترا کہ راج چي زمین چي
اے راہ کہ مرچي درچنگ تو راہی ء

اے راہ ء رہر ء کدی نہ جیڑاتگ

مناچہ پداے زندگی چي پئیم بیت

بہ جیڑسد برابرہ جیڑ

بلے پہ جنگ ء ہا ترا

کہ مے ء تئی نوں زندگی

گوں جنگ ء زند ء بتگ انت

کرد ۽ آدینک لبر ۽ مانا اسلم انت بے دروریں
مے زبان ۽ سھب ۽ بیگاہ اسلم انت بے دروریں

کَشک کَشّاں هون رتچاں بابریں همراه تئی
پد نہ کنزراں پد نہ ماناں دوست تئی دوزواہ تئی
پہ مڑاھے جُنزگ ۽ انت پہ مراد ۽ منزل ۽
تو کہ گُشگ جُنزے دیما تچک بنیتیں راہ تئی
ما مساپر ما اُون راھی منزل ۽ پہ سر رگریں
انگہ رُستم راہ ۽ راست ۽ ساہ بکشیت دنت جان
اے مڑاھانی دیار انت اے دوار ۽ زندمان
پگر ۽ تاجو ماھکانے درپش دنتیں ہر کجا
جھد ۽ بیلی جھد ۽ همراه سنگتیں صادق امان
ھنو رحیم راج ۽ سگاریں کہ تئی ہم سنگریں

پھر ء ' نازاں ہانی ء تئی پھر بند ایت گلزمین
 ماتے بلکیں دربیت ایں چو کہ ماتیں یاسمین
 پہ سلام ء ' پہ ذروتاں شیریں جرنل اسلم ء
 آزمان ء ارس ریتلگ بوتگ پرسگ سرزمین
 ما پہ پھرے پھر بند ایں مئے کہ اسلم رہبریں

اے دمبر آس گواریت روک بیتیں آجوائی
 گوں تئی پگر ء جنگ جزیت نوک بیتیں آجوائی
 انجو جیڑاں مرچی ہمل اسلم ء پدریچ ما
 جرنل ء ہونانی لیکہ روک بیتیں آجوائی
 ما کہ جیڑ ایں پگر تئی مئے جیڑگانی بُندریں

☆☆☆

☆

بیا بدل کن زمانگ ء دوداں
 زندگی ء را زندگی یے دئے

15 جون 2020

☆☆☆

ترا پہ شیر نویاں ۽ گال بنداں من
اگاں میاں ۽ ودار ۽ تئی بہ ننداں من

منی تو ساہ ۽ گشے دیدگانی ہنکین ۽
توئے چو پازل ۽ مند۽ گشے کہ منداں من

جتا نہ بے تو منی ساہ ۽ گشگ ۽ گون ۽
توئے چو پلے ۽ وشبوه ترا چوں سنداں من

منی تو باتن ۽ انچو گشے کہ ہم گرچ ۽
ترا چو ساہگ ۽ ہمراہ گشے تئی جنداں من

برمش تکران ۽ بہ شنگاں شہم شیراز ۽ بہ بنت
براس ہرجاہ سگراں بات تیر آواز ۽ بہ بنت

6 مئی 2020

درد ۽ اندوہ آس ۽ آھاں پش کپاں
گوں زمین ۽ مئے وپاھاں پش کپاں

آجوتی داں جنگ بیت گوں دژمناں
کوہ مان انت گوں سلاھاں پش کپاں

ایمنی مرگے پہ جنگول آں مئے
ڈیھ ۽ یاگی تئی مڑاھاں پش کپاں

راجی بامرد پہ زمین ۽ گل شتاں
اے لگور گوں وت گلاھاں پش کپاں

پگر رُمباں کوھسراں ھمل تھی
شہر ۽ دمکاں بس تماھاں پش کپاں

تو پہ من سھتے جیڑ اتیں من زندگی پدا کتیں
اے دل تئی دست ء ایر کت تو گوں وتا وپا کتیں

من واب ء پیش ہر شپ ء ترا وتا گوں جیڑ اتگ
بگش کہ من ترا چہ پدا اے کہ گوں کئے ء کتیں

اے سانکلاں گلامی ء اے دود آں نام گچکلیں
ھیال گوں تو انت بلے منا تو گوں وتا کتیں

29 مئی 2020

سر بہ رگز سر گراں تو ء ' من آجوائی
لوٹ پہ وت وتن یا کفن آجوائی

4 مئی 2020

وتی جندء دچاراں بے کراں
کئی شوہازء گاراں بے کراں

من گنداں سیاہ ' اسپتانی کردء
چیا جندء نچاراں بے کراں

گلگ کئی ' کئی زنگء جئاں من
نہ گنداں شاہسواراں بے کراں

برے زلیاں برے لٹاں بنازین
شمشکاراں دیاراں بے کراں

وتء پروشاں ترا تڑ آراں بلکیں
تئی کردء کہ چاراں بے کراں

وَتی کدّ وَتی بَستارِ زاناں
نہ مناں وِجہ کاراں بے کراں

مَن ہاکِ پدِ جناں روچے ناں روچے
رگاں داں ہون داراں بے کراں

ترا بَلکِیں بداریت وِجہ ۽ ہئیر
ما پِ وِت راہے چاراں بے کراں

شمشکاراں چہ راجِ ۽ چہ زمینِ ۽
ہساباں سَے چاراں بے کراں

تو دِبرِ تگ وَتی راہِ جتا کن
مے سینگ تیر داراں بے کراں

شے ہک نام ء

گم تئی آشنا دید نا مھر میں

گندگ ء دشت ء پکاں تو چماں بجن

واب مھرگ کما میں منی همسپر

تو چو جیر دئے دل ء راہ اے وژ نہ انت

ھر کسی جند جند ء چہ بے باوریں

رستری چھر دیم ء کئی زاھریں

آپ وردیں اگاں در چک بے روتگ انت

اے ہما جاڈوانی بدیں کینگ ایس
 زوریں کھول ءکراراں پہنچ کشتن ء
 آکہ لہزاں گوں تراش انت ءبامردکناں
 رند ءلاشار ءپشید وتارا کشت
 داں کہ سی سال ہوناں گوں گوازی مکن
 نام ءمیریں بلوچ ءچوں رژناہ کنت
 اے و آشوب گرس انت
 کشیت انت من ء

دانکہ زندگ بداریت دوداں وتی
 توچشیں کوپگاں کوپگے اوں مدے
 جند ءجون ءوتی کوپگے اوں مکن
 درست جیگ پہ جیگ انت پدا اے بری
 رہبر ءڈاوشتاگ انت یک نرپ ء
 بس امینچو بکن

دشت ءپلکاں چہ کمیں توچماں بکن
 زند بمانیت راستی ءکہ اوں باں
 ☆☆☆

شہید رضا جہانگیرؒ شہید امدادؒ نامؒ

ساہ گریں جڑاں بستگ

کچھ ندرہمی بوتگ

مے بلوچؒ بچانی زندہ مرگ بوتگ یک

شاد نگل لگورانی

دڑ منانی بچانی

گوں بلوچؒ ہوناں بوت

آپرین بلوچاں بات

ھر روچ بچؒ ندریگ آں

پہ وتی وتن ماتؒ

ماتاں داتگ انت سوگند

بچ وتی نمیرانیں

چہ لگورؒ بدواہاں

چنگرات وتی ہکاں

گلزمین بانور بیت

پہ رضاء امدادؒ

ساہ گریں جڈانی راہ

ہونی کوکراں گپتگ

جی شھیدیں سرچاراں جی پہ بولانیں یلاں
سدوءِ ہم سگراںتء ' مہندوءِ ہم گنگلاں

هاكء شيدائیں سراں پہ گلزمینء رپتگاں
سگری مرڈاں مزاراں کوهسرائی پانگاں
چاکری جوزگ بہ بنیتں کادری اوپارء ' سگ
گوں مڑاهاں اتلگاں اے گوں مڑاهاں رپتگاں
چم ہیران دژمنء بنت وهدے گنداں توکلاں

مرگ زندے پہ نمیریں سرچاریں سنکٹاں
 ہور جنزیریں مرگءِ دیمءِ ما ہواریں سنکٹاں
 آجوتیءِ چیدگءِ را ما نشانے پر کنیں
 پہ وتی جندءِ نہ جیڑیں دور چارین سنکٹاں
 ما مدای ہمسپر باں کوھی کیمپءِ بختلاں

بُزگرءِ برزیں گراں ما پند بر ات ہوریءِ
 وشیان یکجا بنیں ما ہج نمازیں دوریءِ
 سر ما بکشاتگ پہ ڈیھءِ آجوتیءِ رپتکیں
 بر کتگ مرچی دوہر مئے ماتءِ جنگی لولیءِ
 انچیں راھے پہ وت زرتگ ہور بنیں گوں منزلاں

☆☆☆

بدل بکن اے جاوراں گوں نوکیں داباں سر بگر
تو کردے ے پہ مردماں گوں انکلاہاں سر بگر

داں چنت مندے گوں وٹاء 'گوست ے کسھاں کن ے
اے راہ دراہیں یک باں گوں پیچ ے 'تاباں سر بگر

اے آجوتی ے زیراں بہ بکش چاڑے مھکمیں
بیا تپنگ ے ساز کن یا گوں رباباں سر بگر

اے پگر ے انچیں وشبوھے کہ شنگ بوتگ ہر کجا
ریہان پل ے 'گواڑگیں گونیں گلاباں سر بگر

تو بیل ے 'یار ے ہمل ے 'سگرانی سنگت ے
بہ کپ شہید ے ترانگاں ہمے کتاباں سر بگر

مکھیں ماتانی نامء

شوہازء لچء برتگیں

پھر یزء ننگء مر تگیں

ماساں مئے آوار جنت

زاناں کہ ماکل مر تگیں

چیمال ماسانی مئے

زندانء جکسپین انت بے

تو جنگ ے انگت گوں وتا
 راہ ے وئی ے تور دے
 بلے کہ سر چستیں مے
 چماں و تیگاں کچتگیں
 پشت کچتگ نوں چے پہ ترا
 جست ے جوابے در چتگ
 دست ے تنگے یاتئی
 کہ کتاب ے در چتگ
 اے جیر ہاں چے در بہ کپ
 پر چے ما پشت ے کچتگیں
 ہانی گوں ارساں گوانک جنت
 ارمانی انت زر گل تئی
 پھر یز انجیراں وئی
 اے کوہ تئی انت کل تئی
 دست جن دل ے وایں بلوچ
 پہ زندگی ے مرتگیں
 ☆☆☆

هڪل هڪل آجوتی برگیڈءِ ما پرزنداں
پگرءِ جنرل اسلم جان ریحان پلءِ ما جنداں

ساهءِ بکشیں پہ ڈیھءِ آجوتیءِ موکیں ما
منصپءِ پلین مھراب آں کچول ھملءِ جیھنداں

دیمءِ اوشتیں تیرانی رازق رئیسءِ ازلءِ چو
کنداں کنڊان جنگءِ رئیس وشیں ٹھڪءِ بچکنداں

ھوناں گوں رندیں راھے جھدءِ نوکیں رنگے دئیں
بابر مجیدءِ کردءِ گوں درویش جانءِ راھبنداں

پھرءِ شانے نازیئاں ملیں بچاں برگیڈءِ
شرے سھریں دروتانی سلمان ھمل پربنڊاں

